Nr. 82 (15.172). Lwów, czwartek 13. kwietnia 1939. Rok LX.
Ч. 82 (15.172). Львів, четвер 13. квітня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ЗАХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 30 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Президент Лебрен прийняв шефа ґен. штабу.

ПАРИЖ, ПАТ. ПРЕЗИДЕНТ ЛЕБРЕН ПРИЙНЯВ СЬОГОДНІ НА АВДІЄНЦІЇ ШЕФА ФРАНЦУЗЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ҐЕН. ГАМЕЛЕНА.

Наради премієра Даладіє.

ПАРИЖ, ПАТ. ПО ЗАСІДАННІ РАДИ МІНІСТРІВ, ПРЕМІЄР ДАЛЯДІЄ ВІДБУВ ДОВШУ РОЗМОВУ З МІНІСТРОМ БОННЕТОМ І МІНІСТРОМ ҐІ ЛЯ ШАМБР.

І в Бельґії радять... над Конґом.

БРІССЕЛЬ, ПАТ. НА СЬОГОДНІШНЬОМУ ЗАСІДАННІ ОБГОВОРЮВАНО МІЖНАРОДНЮ СИТУАЦІЮ. МІНІСТР КОЛЬОНІЙ ЗЛОЖИВ ЗВІТ ІЗ ЗАХОДІВ, ЩО ВІН ЇХ ПОРОБИВ, ЩОБ ЗАПЕВНИТИ БЕЗПЕКУ КОНҐА.

Мадярщина й Перу виступлять з Ліґи Націй.

ЖЕНЕВА, ПАТ. МАДЯРСЬКИЙ І ПЕРУВІЯНСЬКИЙ УРЯД ПОВІДОМИВ СЕКРЕТАРІЯТ ЛІҐИ НАЦІЙ ПРО СВОЄ РІШЕННЯ ВИСТУПИТИ З ТІЄЇ МІЖНАРОДНЬОЇ УСТАНОВИ.

Еспанія зажадає звороту Ґібральтару і Марока.

ВІЙСЬКОВИЙ СОЮЗ ЕСПАНІЇ З ІТАЛІЄЮ, НІМЕЧЧИНОЮ ТА ЯПОНІЄЮ.

Парíський „Л' Евр" пише:

В пятницю 7. ц. м. в год. 4-ій підписано в Бурґосі тайний військовий договір між Еспанією, Німеччиною, Італією та Японією. Еспанія годиться — згідно з договором — віддати до диспозиції Італії та Німеччини всі свої пристані і летунські бази. Одночасно Німеччина, Італія та Японія загарантували непорушність Еспанії. Ген. Франко сам означить, в якій хвилині згадані три великодержави розпічнуть акцію.

Політичні кола в Льондоні запевняють, що справа з Еспанією щораз то більше ускладнюється. В Льондоні кружляють поголоски, що ген. Франко підчас дефіляди військ у Мадриді виголосить велику політичну промову, в якій зажадає звороту Еспанії Ґібральтару та відступлення їй частини французького Марока.

Франція натискає на Англію, що якщо Італія не відкличе добровольців з Еспанії, тоді до Бурґосу вишле В. Британія і Франція демарш з загрозою обсади французькими військами і британською фльотою еспанського Марока.

ФРАНЦІЯ ЗАНЕПОКОЄНА СИТУАЦІЄЮ В ЕСПАНІЇ.

ПАРИЖ, ПАТ. Французька преса виявляє щораз більше схвилювання розвитком ситуації в Еспанії. Парíські часописи висловлюють думку, що приступлення Еспанії до протикомінтернівського пакту доказує, що між Еспанією та державами оси Рим-Берлін закріплюється чимраз більше політична й військова співпраця.

МАРШАЛ ПЕТЕН ВЕРНУВСЯ ДО ПАРИЖА.

ПАРИЖ, 11. 4. ПАТ. Маршал Петен, який перебував як французький амбасадор при еспанському уряді в Бурґосі, вернувся сьогодні до Парижа і ще сьогодні відбуде розмову з міністром Бонне. Маршал Петен реферуватиме вислід своїх обсервацій в Бурґосі.

Італійська армія вже осягнула юґославянську границю.

Аґенція Стефані подає з Тірани, що італійські змоторизовані частини осягнули вже альбансько - юґославянську границю.

Філії альбанського національного банку почали вже сьогодні правильну діяльність. За альбанського франка платять 2.6 лірів.

Провізоричний адміністраційний комітет відбув сьогодні рано знову засідання, після якого розіслали до всіх дипльоматичних і консулярних представників чужих держав повідомлення про зміни, що відбулися в Альбанії та про створення провізоричного адміністраційного комітету в Тірані.

ІТАЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА І НАД ГРЕЦЬКОЮ ГРАНИЦЕЮ.

Аґенція Стефані повідомляє з Тірани, що італійські війська зайняли сьогодні місцевість Біліште, яка лежить над грецьким кордоном. Крім того повідомляють, що баталіон чорних сорочок, який причалив у Вальоні покінчив окупацію довколичної округи.

Італійські військові частини, що їх привезено літаками, зайняли сьогодні місцевости Коріца і Круя.

КОРОЛЬ ЗОҐУ В ТУРЕЧЧИНІ.

Б. альбанський король Зоґу звернувся до турецького уряду з проханням дозволити йому поселитися на турецькій території. Король Зоґу переїхав теж із жінкою та прибічниками до Туреччини. В почоті альбанського короля нараховують 134 особи.

ІТАЛІЙСЬКІ ҐАРАНТІЇ ДЛЯ ГРЕЦІЇ І КОРФУ.

АТЕНИ, ПАТ. Атенська преса подає вістку, що італійський уряд дав британському урядові формальні ґарантії, які торкаються Греції та Корфу. До тієї вістки атенська преса додає ще такий додаток:

„Маємо змогу повідомити, що подібні запевнення зложив італійський уряд теж грецькому урядові".

3 міліони італійців під зброєю

РИМ, ПАТ. В Римі проголошено урядовий комунікат, який подає, що на території метрополії чисельний стан армії дуже поважний, а саме завдяки тому, що покликано під зброю резервістів від 1901—1912 рр. Крім того вже під зброєю були повні контингенти річників 1917 і 1918 р. Покликано теж частину річника і 1919 та змобілізовано частинно спеціялістів інших річників. При кінці комунікат стверджує, що не треба вже сподіватися покликання під зброю дальших річників, хіба домагалися б того окремі обставини.

ПАРИСЬКА РАДІОВИСИЛЬНЯ ПОДАЄ, ЩО ІТАЛІЯ МАЄ ТЕПЕР ПІД ЗБРОЄЮ ТРИ МІЛІОНИ ВОЯКІВ.

Нервові наради в Льондоні.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Комітет закордонних справ британського уряду відбув сьогодні пополудні засідання, в якому взяли участь: Чемберлен, Гор, Інскіп, Галіфакс, Стенлей, Морісон і Кадаґан.

КОРОЛЬ ЮРІЙ ВЕРНУВСЯ НЕСПОДІВАНО ДО ЛЬОНДОНУ.

ЛЬОНДОН, 11. 4. ПАТ. Сьогодні прибув із Віндсору до Льондону, до Бекінкгемської палати англійський король. Його відвідав там Чемберлен. Поворот короля до Льондону був зовсім несподіваний. В Льондоні догадуються, що король по розмові з Чемберленом виїде знову до Віндсору.

Чакі й Телекі їдуть до Риму.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Премієр Телекі й міністр Чакі виїдуть у найближчих днях з офіціяльною візитою до Риму. Як імовірну дату їх виїзду подають 17. ц. м. Як подають давніші вістки, то оба міністри мають теж виїхати при кінці ц. м. до Берліна.

Італія визнала Словаччину.

БРАТИСЛАВА, 11. IV. ПАТ. Італійський консуль у Братиславі повідомив сьогодні премієра Тісо й заступника міністра закордонних справ д-ра Зиршковича, що італійський уряд визнає словацьку державу і що в найближчому часі іменує свого дипльоматичного представника при словацькому уряді. Одночасно консуль повідомив, що італійський уряд дав аґреман для представника уряду при Квіриналі д-ра Зиршковича, який теж у найближчих днях виїде до Риму.

Румунія відступить Болгарії частину Добруджі?

Англійські щоденники „Дейлі Геральд" і „Дейлі Експрес" пишуть, що у Букарешті обмірковують справу відступлення частини Добруджі Болгарії в заміну за приступлення Болгарії до балканського союзу. Одночасно балканські держави натискатимуть на Болгарію, щоби не звязувалася тісно з державами оси Рим-Берлін.

ПО КОНФІСКАТІ НАКЛАД

Nr. 82 (15.172). Lwów, czwartek 13. kwietnia 1939. Rok LX.

Ч. 82 (15.172). Львів, четвер 13. квітня 1939. Опłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
„ Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 30 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Президент Лєбрен прийняв шефа ґен. штабу.

ПАРИЖ, ПАТ. ПРЕЗИДЕНТ ЛЄБРЕН ПРИЙНЯВ СЬОГОДНІ НА АВДІЄНЦІЇ ШЕФА ФРАНЦУЗЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ГЕН. ГАМЕЛЄНА.

Наради премієра Даладіє.

ПАРИЖ, ПАТ. ПО ЗАСІДАННІ РАДИ МІНІСТРІВ, ПРЕМІЄР ДАЛАДІЄ ВІДБУВ ДОВШУ РОЗМОВУ З МІНІСТРОМ БОННЕТОМ І МІНІСТРОМ ҐІ ЛЯ ШАМБР.

І в Бельґії радять... над Конґом.

БРІССЕЛЬ, ПАТ. НА СЬОГОДНІШНЬОМУ ЗАСІДАННІ ОБГОВОРЮВАНО МІЖНАРОДНЮ СИТУАЦІЮ. МІНІСТР КОЛЬОНІЙ ЗЛОЖИВ ЗВІТ ІЗ ЗАХОДІВ, ЩО ВІН ЇХ ПОРОБИВ, ЩОБ ЗАПЕВНИТИ БЕЗПЕКУ КОНҐА.

Мадярщина й Перу виступають з Ліґи Націй.

ЖЕНЕВА, ПАТ. МАДЯРСЬКИЙ І ПЕРУВІЯНСЬКИЙ УРЯД ПОВІДОМИВ СЕКРЕТАРІЯТ ЛІҐИ НАЦІЙ ПРО СВОЄ РІШЕННЯ ВИСТУПИТИ З ТІЄЇ МІЖНАРОДНЬОЇ УСТАНОВИ.

3 міліони італійців під зброєю

РИМ, ПАТ. В Римі проголошено урядовий комунікат, який подає, що на території метрополії чисельний стан армії дуже поважний, а саме завдяки тому, що покликано під зброю резервістів від 1901—1912 рр. Крім того вже під зброєю були повні контингенти річників 1917 і 1918 р. Покликано теж частину річника і 1919 та змобілізовано частинно спеціялістів інших річників. При кінці комунікат стверджує, що не треба вже сподіватися покликання під зброю дальших річників, хіба домагалися б того окремі обставини.

ПАРИСЬКА РАДІОВИСИЛЬНЯ ПОДАЄ, ЩО ІТАЛІЯ МАЄ ТЕПЕР ПІД ЗБРОЄЮ ТРИ МІЛІОНИ ВОЯКІВ.

Нервові наради в Льондоні.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Комітет закордонних справ британійського уряду відбув сьогодні пополудні засідання, в якому взяли участь: Чемберлєн, Гор, Інскіп, Галіфакс; Стенлей, Морісон і Кадаґан.

КОРОЛЬ ЮРІЙ ВЕРНУВСЯ НЕСПОДІВАНО ДО ЛЬОНДОНУ.

ЛЬОНДОН, 11. 4. ПАТ. Сьогодні прибув із Віндсору до Льондону, до Бекінґгемської палати англійський король. Його відвідав там Чемберлєн. Поворот короля до Льондону був зовсім несподіваний. В Льондоні догадуються, що король по розмові з Чемберленом виїде знову до Віндсору.

Еспанія зажадає звороту Ґібральтару і Марока.

ВІЙСЬКОВИЙ СОЮЗ ЕСПАНІЇ З ІТАЛІЄЮ, НІМЕЧЧИНОЮ ТА ЯПОНІЄЮ.

Паризький „Л' Евр" пише:

В пятницю 7. ц. м. в год. 4-ій підписано в Бурґосі тайний військовий договір між Еспанією, Німеччиною, Італією та Японією. Еспанія годиться — згідно з договором — віддати до диспозиції Італії та Німеччини всі свої пристані і летунські бази. Одночасно Німеччина, Італія та Японія загарантували непорушність Еспанії. Ген. Франко сам означить, в якій хвилині згадані три великодержави розпічнуть акцію.

Політичні кола в Льондоні запевняють, що справа з Еспанією щораз то більше ускладнюється. В Льондоні кружляють поголоски, що ген. Франко підчас дефіляди військ у Мадриді виголосить велику політичну промову, в якій зажадає звороту Еспанії Ґібральтару та відступлення їй частини французького Марока.

Франція натискає на Анґлію, що якщо Італія не відкличе добровольців з Еспанії, тоді до Бурґосу вишле В. Британія і Франція демарш з загрозою обсади французькими військами і британійською фльотою еспанського Марока.

ФРАНЦІЯ ЗАНЕПОКОЄНА СИТУАЦІЄЮ В ЕСПАНІЇ.

ПАРИЖ, ПАТ. Французька преса виявляє щораз більше схвилювання розвитком ситуації в Еспанії. Париські часописи висловлюють думку, що приступлення Еспанії до протикомінтернівського пакту доказує, що між Еспанією та державами оси Рим-Берлін закріплюється чимраз більше політична й військова співпраця.

МАРШАЛ ПЕТЕН ВЕРНУВСЯ ДО ПАРИЖА.

ПАРИЖ, 11. 4. ПАТ. Маршал Петен, який перебував як французький амбасадор при еспанському уряді в Бурґосі, вернувся сьогодні до Парижа і ще сьогодні відбуде розмову з міністром Бонне. Маршал Петен реферуватиме вислід своїх обсервацій в Бурґосі.

Італійська армія вже осягнула югославянську границю.

Агенція Стефані подає з Тірани, що італійські змоторизовані частини осягнули вже альбансько - югославянську границю.

Філії альбанського національного банку почали вже сьогодні правильну діяльність. За альбанського франка платять 2.6 лірів.

Провізоричний адміністраційний комітет відбув сьогодні рано знову засідання, після якого розіслали до всіх дипльоматичних і консулярних представників чужих держав повідомлення про зміни, що відбулися в Альбанії та про створення провізоричного адміністраційного комітету в Тірані.

ІТАЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА І НАД ГРЕЦЬКОЮ ГРАНИЦЕЮ.

Агенція Стефані повідомляє з Тірани, що італійські війська зайняли сьогодні місцевість Біліште, яка лежить над грецьким кордоном. Крім того повідомляють, що баталіон чорних сорочок, який причалив у Вальоні покінчив окупацію доокличної округи.

Італійські військові частини, що їх привезено літаками, зайняли сьогодні місцевости Коріца і Круя.

КОРОЛЬ ЗОҐУ В ТУРЕЧЧИНІ.

Б. альбанський король Зоґу звернувся до турецького уряду з проханням дозволити йому поселитися на турецькій території. Король Зоґу переїхав теж із жінкою та прибічниками до Туреччини. В почоті альбанського короля нараховують 134 особи.

ІТАЛІЙСЬКІ ҐАРАНТІЇ ДЛЯ ГРЕЦІЇ І КОРФУ.

АТЕНИ, ПАТ. Атенська преса подає вістку, що італійський уряд дав британійському урядові формальні ґарантії, які торкаються Греції та Корфу. До тієї вістки атенська преса додає ще такий додаток:

„Маємо змогу повідомити, що подібні запевнення зложив італійський уряд теж грецькому урядові".

Чакі й Телекі їдуть до Риму.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Премієр Телекі й міністр Чакі виїдуть у найближчих днях з офіціяльною візитою до Риму. Як імовірну дату їх виїзду подають 17. ц. м. Як подають давніші вістки, то оба міністри мають теж виїхати при кінці ц. м. до Берліна.

Італія визнала Словаччину.

БРАТИСЛАВА, 11. IV. ПАТ. Італійський консуль у Братиславі повідомив сьогодні премієра Тісо й заступника міністра закордонних справ д-ра Зварішковича, що італійський уряд визнав словацьку державу і що в найближчому часі іменує свого дипльоматичного представника при словацькому уряді. Одночасно консуль повідомив, що італійський уряд дав аґреман для представника уряду при Квіриналі д-ра Зварішковича, який теж у найближчих днях виїде до Риму.

Румунія відступить Болгарії частину Добруджі?

Англійські щоденники „Дейлі Геральд" і „Дейлі Експрес" пишуть, що у Букарешті обмірковують справу відступлення частини Добруджі Болгарії в заміну за приступлення Болгарії до балканського союзу. Одночасно балканські держави натискатимуть на Болгарію, щоби не звязувалася тісно з державами оси Рим-Берлін.

Щезла ще одна держава.

Львів, 11. квітня 1939.

Є тепер у світі одна бранжа, яка викликує співчуття: видавництва мап і ґльобів. Розпука хапається людців, які — бажаючи доказати солідність у швидкій обслузі своїх клієнтів (шкіл і школярів, політиків, журналістів, експортерів та імпортерів, туристів та взагалі подорожників, врешті сірих інтеліґентів, які люблять мати у хаті бодай один добрий атляс) — видають мапу Европи, яка тільки вчора зазнала таких то змін, та на другий день довідуються, що їхнє видання вже „перестаріле"! Пригадуємо собі як то після „аншлюсу" в усьому світі мерщій перероблювали політичні мапи і ґльоби, щоб не баламутити школярів виглядом суверенної австрійської республики у самому серці Европи. Потім та сама процедура повторилась після прилуки Судетів і частини Шлеська та Морав до Німеччини. Тоді видавці — як нам відомо — стримались ще з видачею нових політичних мап Европи до часу вирішення чесько-словацько-мадярського спору за кордони. Але після віденського арбітражу нові державні кордони були „остаточно" усталені. За кілька місяців прийшла анексія Чехії та Морав і повстання „самостійної" Словаччини, яка зрештою невдовзі знову скорчилась, у користь Мадярщини, побільшеної вже на Карпатську Україну. Черга прийшла була на Мемель і нові кордони Литви. Поголоски про те, що треба буде перемальовувати на мапі краски, якими означене вільне місто Данціґ — не здійснились. Зате щезла з мапи інша держава — королівство Альбанія.

На іншому місці подаємо інформаційний зглaд про альбанський край і нарід та його минуле. Не була це „велика" держава ані ґеографічним тереном, ані міжнароднім значінням, ані справжнім суверенітетом влади. По правді — це була й раніш італійська кольонія особливо за часів італійського фашизму. І якщо можна дивуватись останньому переворотові в Альбанії, то хіба тій подробиці, що ввесь той переворот перейшов проти волі того самого титулярного королика, який чейже був безвольним знаряддям у руках італійського уряду. Очевидно, щойно за якийсь час прочитаємо, як Італія заходилась, щоб поширити свої права в Альбанії і чия рука (читай: чиї інтриги та недодержані обіцянки прийти з [illegible]ю на випадок італійського наступу) спричинила і втечу Ахмеда Зогу і зайвий пролив крови.

Нема мабуть ніякого сумніву, що безпосередньою причиною виступу Італії проти суверенности Альбанії була постанова мерщій забезпечити собі необмежені впливи на Адрійському Морі та поширити свої впливи на Середземному Морі. Ця постанова була наслідком збільшеної небезпеки війни. Італія просто асекурувала себе на всякий випадок. Очевидно, грали тут ролю і престіжеві мотиви — відповісти відразу протинаступом на англійську акцію, що монтує бльок „загрожених держав". Тому, що справа Середземного Моря належить до найболючіших і найделікатніших справ Великої Британії (забезпека вільної дороги на Ґібральтар—Суез—Аден до Індій) — Рим (у тісному порозумінні з Берліном) вибрав для удару саме ту точку, яка мусіла заболіти Льондон. Альбанські порти ніби були й досі фактично портами італійськими, альбанські дороги — італійськими, альбанська столиця — побудована інжинірами італійськими. Але як довго Альбанія мала формальну суверенність — так довго не було безпосередньої небезпеки для тієї її сусідки — Греції, — якої води належать уже до безпосередньої сфери англійських впливів. Тепер ця небезпека настала. Через те й неприємність для Англії. Через те й ціла та остання історія з Альбанією — це виключно „реванж" держав „осі" за останню дипльоматичну діяльність Англії. Не диво, що вперше від непамятних часів — в останню Вел. Пятницю офіціяльний Льондон не мав свята, а в перший день Великодня радив англійський уряд.

Ліквідація Альбанії, як суверенної держави, має ще одну цікаву сторінку: адже Альбанія — це член Ліґи Націй, в якого обороні всі члени Ліґи обовязані „автоматично" розпочати війну з напасником! Тимчасом ніхто взагалі не виявляє охоти воювати, а коли б у дальшому розвитку подій навіть і прийшло до війни, то вона велась би не в обороні альбанської самостійности, тільки як вияв суперництва великодержавницьких інтересів на Середземному Морю, зокрема — в обороні морських баз Великої Британії у східній частині того моря. Таким робом — ліквідація королівства Альбанії це чергова компромітація Ліґи Націй, може навіть — останній цвях до її домовини. Факт, що в наслідку італійського вмаршу до Тірани загомоніли телефони безпосередньо поміж столицями всіх зацікавлених держав, а ніхто не думає скликувати надзвичайного засідання Ради Ліґи — означає остаточну ліквідацію тієї установи. Покликав її до життя версайський мировий договір і кінчається вона з хвилиною, коли до історії минулого перейшов уже сам той договір з більшістю його найповажніших постанов.

ік.

Німецький протектор у Празі.

(Від нашого кореспондента).

Прага, 5. квітня 1939 р.

Діягноза німецької політики супроти Чехії та Моравії, поставлена на цім місці з нагоди закінчення першого тижня перебування цих земель під німецьким протекторатом, була, як тепер виявляється, в загальних рисах цілком слушна. Треба підкреслити: мова була про діягнозу — хто був перед двома тижнями й хто ще нині такий мудрий, щоб у такій надзвичайно важкій і заплутаній ситуації ставити якісь прогнози? Але діягноза була більше-менше вірна, що виявилось і підчас сьогоднішнього врочистого вїзду німецького протектора в Прагу.

Вже самий вибір особи протектора показав, що Німеччина не має наміру без потреби дратувати чехів. Барон Нойрат належить до старої школи німецьких державних мужів і до тої групи старших політиків, які довго вагались „визнати" національний соціялізм і лише в останній хвилині поставили себе до його послуг, коли вже далі ухилятись не було можна. Він не „наці", а „попутчик". Правда, народня мудрість каже, що „потурченець гірший турка", але про Нойрата цього сказати не можна. Він був і залишився прихильником поміркованих метод, порозуміння, уникання непотрібних конфліктів. До того-ж він великий пан, представник старої німецької шляхти, і вже це зобовязує його до деякої стриманости в лихому та до великодушности

М. МИХАНЬКО.

Ґетсеманський Сад.

В часі побуту в Єрусалимі в літку 1938 року ми вибралися одного дня за Єрусалим до недалекого Ґетсеманського Саду, де кривавий піт виступав на чоло Ісуса Христа перед його страстями. В саді, що є майже при шосі, поза гарними квітами і деревиною є дуже старі оливні дерева; деякі з них мають по два тисячі років. Росте в Ґетсеманськім Саді вісім старезних оливних дерев, чи їх відростків, які були свідками гарячої молитви Ісуса Христа вночі, заки його спіймали, щоб повести на муки. Тут на цьому скелистому терені, трошки вище від цих старезних оливних дерев побудувала св. Олена в початку IV. віку церкву. Але вже мабуть в VI. віці цю церкву знищили в якійсь війні, чи не арабській. На рештках старовинної церкви побудували в новіших часах подібну до тої церкву. Ґетсеманський Сад і церква з малим манастирем належить до черців, які добре їх пильнують. Входимо до церкви. Є ще у долівці деде останки давньої мозаїки: вони знаходяться трошки нижче від нової долівки. Нова церква побудована зовсім на подобу давньої і нова долівка має ще старовинні взори. В кількох місцях з долівки вистає жива скеля. Цю скелю цілують вірні. Для забезпеки скелі перед жадними памяток людьми — ці скельні місця закриті густою дротяною сіткою. Над вівтарем у церкві є гарний великий образ Ісуса Христа навколішках на тлі оливних дерев, а кількох з апостолів спить подальше при вершку малої скелі: з неба злітає янгол з чашею.

По боках головного вівтаря церкви є дві коринтійські колюмни. Приходимо з церкви: в передсінку є написи в усіх мовах. Шукаю і знаходжу теж напис і в українській мові. Дістаємо на памятку по кілька образків з молитвами в ріжних мовах з наліпленими листочками з найдавніших оливних дерев з Ґетсеманського Саду. Ці листочки (дещо похожі до листочків нашої кучерявої верби) посвячені при гробі Господнім в Єрусалимі. Оглядаємо ще дуже гарний вхід до церкви. Він має перед дверми потрійний лук (щось як давні грецькі пропилеї) опертий на кількох злучених колюмнах. Над луками на стятім трикутнім полі є великий груповий образ-мозаїка: Христос Цар (за ним Бог Отець і св. Дух) приймає чолобитню від царів, представників громадянства і ріжних старців.

У вікнах середновічні круглі шибки. Зовні церкви визирають гарні кипариси. Переходимо ще через Ґетсеманський Сад, оглядаючи збл[...] зька найстарші оливні дерева. Їх пні покручувалися, посціпталися з ріжними бічними відростками, але розрослися з широкими дуплавими осередками, завгрубшки кількох метрів в обводі. Гіляки невисокі і мало вже їх, але ще добре зеленіють. За ними доглядають черці, що їх підливають.

Напроти Ґетсеманського Саду нагорі є „Золота брама", куди Ісус Христос віздив трим[...]фально до Єрусалиму на вісляти в цвітну неділю.

Мури міста коло „золотої брами" є з тесаного камення, завширшки на яких 10 метрів і мають наверху густі стрільниці. Перед цією брамою перед самим муром міста тягнеться старовинний цвинтар. На деяких могилах бачимо нагробники з тесаного камення у пятьох вер[...] ствах і вони мають три якби сходи, а ззаду стоїть „сторчма" камінна плита.

На цвинтарі нелад, порозкидані куски каміння. Деінде дрібні бодачки та агави. Земля вже суха, тріщить під підошвами. Звідси вертаємося до Єрусалиму.

Щезла ще одна держава.

Львів, 11. квітня 1939.

Є тепер у світі одна бранжа, яка викликує співчуття: видавництва мап і гльобів. Розпука хапається людців, які — бажаючи доказати солідність у швидкій обслузі своїх клієнтів (шкіл і школярів, політиків, журналістів, експортерів та імпортерів, туристів та взагалі подорожників, врешті сірих інтелігентів, які люблять мати у хаті бодай один добрий атляс) — видають мапу Европи, яка тільки вчора зазнала таких то змін, та на другий день довідуються, що їхне видання вже „перестаріле“! Пригадуємо собі як то після „аншлюсу“ в усьому світі мерщій переороблювали політичні мапи і гльоби, щоб не баламутити школярів виглядом суверенної австрійської республики у самому серці Европи. Потім та сама процедура повторилась після прилуки Судетів і частини Шлеська та Морав до Німеччини. Тоді видавці — як нам відомо — стримались ще з видачею нових політичних мап Европи до часу вирішення чесько-словацько-мадярського спору за кордони. Але після віденського арбітражу нові державні кордони були „остаточно“ устійнені. За кілька місяців прийшла анексія Чехії та Морав і повстання „самостійної“ Словаччини, яка зрештою невдовзі знову скорчилась, у користь Мадярщини, побільшеної вже на Карпатську Україну. Черга прийшла була на Мемель і нові кордони Литви. Поголоски про те, що треба буде перемальовувати на мапі краски, якими означене вільне місто Данціґ — не здійснились. Зате щезла з мапи інша держава — королівство Альбанія.

На іншому місці подаємо інформаційний огляд про альбанський край і нарід та його минуле. Не була це „велика“ держава ані ґеоґрафічним тереном, ані міжнародним значінням, ані справжнім суверенітетом влади. По правді — це була й раніш італійська кольонія особливо за часів італійського фашизму. І якщо можна дивуватись останньому переворотові в Альбанії, то хіба тій подробиці, що ввесь той переворот перейшов проти волі того самого титулярного королика, який чейже був безвольним знаряддям у руках італійського уряду. Очевидно, щойно за якийсь час прочитаємо, як Італія заходилась, щоб поширити свої права в Альбанії і чия рука (читай: чиї інтриги та недотримані обіцянки прийти з [illegible] на випадок італійського наступу) спричинила і втечу Ахмеда Зогу і зайвий пролив крови.

Нема мабуть ніякого сумніву, що безпосередньою причиною виступу Італії проти суверенности Альбанії була постанова мерщій забезпечити собі необмежені впливи на Адрійському Морі та поширити свої впливи на Середземному Морі. Ця постанова була наслідком збільшеної небезпеки війни. Італія просто асекурувала себе на всякий випадок. Очевидно, грали тут ролю і престіжеві мотиви — відповісти відразу протинаступом на англійську акцію, що монтує бльок „загрожених держав“. Тому, що справа Середземного Моря належить до найболючіших і найделікатніших справ Великої Британії (забезпека вільної дороги на Ґібральтар—Суез—Аден до Індій) — Рим (у тісному порозумінні з Берліном) вибрав для удару саме ту точку, яка мусіла заболіти Льондон. Альбанські порти ніби були й досі фактично портами італійськими, альбанські дороги — італійськими, альбанська столиця — побудована інжинірами італійськими. Але як довго Альбанія мала формальну суверенність — так довго не було безпосередньої небезпеки для тієї її сусідки — Греції, — якої води належать уже до безпосередньої сфери англійських впливів. Тепер ця небезпека настала. Через те й неприємність для Анґлії. Через те й ціла та остання історія з Альбанією — це виключно „реванж“ держав „осі“ за останню дипльоматичну діяльність Анґлії. Не диво, що вперше від непамятних часів — в останню Вел. Пятницю офіціяльний Льондон не мав свята, а в перший день Великодня радив англійський уряд.

Ліквідація Альбанії, як суверенної держави, має ще одну цікаву сторінку: адже Альбанія — це член Ліґи Націй, в якого обороні всі члени Ліґи обовязані „автоматично“ розпочати війну з напасником! Тимчасом ніхто взагалі не виявляє охоти воювати, а коли б у дальшому розвитку подій навіть і прийшло до війни, то вона велась би не в обороні альбанської самостійности, тільки як вияв суперництва великодержавницьких інтересів на Середземному Морю, зокрема — в обороні морських баз Великої Британії у східній частині того моря. Таким робом — ліквідація королівства Альбанії це чергова компромітація Ліґи Націй, може навіть — останній цвях до її домовини. Факт, що в наслідку італійського вмаршу до Тірани загомоніли телефони безпосередньо поміж столицями всіх зацікавлених держав, а ніхто не думає скликувати надзвичайного засідання Ради Ліґи — означає остаточну ліквідацію тієї установи. Покликав її до життя версайський мировий договір і кінчається вона з хвилиною, коли до історії минулого перейшов уже сам той договір з більшістю його найповажніших постанов.

ік.

Німецький протектор у Празі.

(Від нашого кореспондента).

Прага, 5. квітня 1939 р.

Діяґноза німецької політики супроти Чехії та Моравії, поставлена на цім місці з нагоди закінечння першого тижня перебування цих земель під німецьким протекторатом, була, як тепер виявляється, в загальних рисах цілком слушна. Треба підкреслити: мова була про **діяґнозу** — хто був перед двома тижнями й хто ще нині такий мудрий, щоб у такій надзвичайно важкій і заплутаній ситуації ставити якісь **прогнози?** Але діяґноза була більше-менше вірна, що виявилось і підчас сьогоднішнього врочистого візду німецького протектора в Прагу.

Вже самий вибір особи протектора показав, що Німеччина не має наміру без потреби дратувати чехів. Барон Нойрат належить до старої школи німецьких державних мужів і до тої ґрупи старших політиків, які довго вагались „визнати“ національний соціялізм і лише в останній хвилині поставили себе до його послуг, коли вже далі ухилятись не було можна. Він не „наці“, а „попутчик“. Правда, народня мудрість каже, що „потурченець гірший турка“, але про Нойрата цього сказати не можна. Він був і залишився прихильником поміркованих метод, порозуміння, уникання непотрібних конфліктів. До того-ж він великий пан, представник старої німецької шляхти, і вже це зобовязує його до деякої стриманости в лихому та до великодушности

М. МИХАНЬКО.

Ґетсеманський Сад.

В часі побуту в Єрусалимі в літку 1938 року ми вибралися одного дня за Єрусалим до недалекого Ґетсеманського Саду, де кривавий піт виступав на чоло Ісуса Христа перед його страстями. В саді, що є майже при шосі, поза гарними квітами і деревиною є дуже старі оливні дерева; деякі з них мають по два тисячі років. Росте в Ґетсеманськім Саді вісім старезних оливних дерев, чи їх відростків, які були свідками гарячої молитви Ісуса Христа вночі, заки його спіймали, щоб повести на муки. Тут на цьому скелистому терені трошки вище від цих старезних оливних дерев побудувала св. Олена в початку IV. віку церкву. Але вже мабуть в VI. віці цю церкву знищили в якійсь війні, чи не арабській. На рештках старовинної церкви побудували в новіших часах подібну до тої церкву. Ґетсеманський Сад і церква з малим манастирем належить до черців, які добре їх пильнують. Входимо до церкви. Є ще у долівці деінде останки давньої мозаїки: вони знаходяться трошки нижче від нової долівки. Нова церква побудована зовсім на подобу давньої і нова долівка має ще старовинні взори. В кількох місцях з долівки вистає жива скеля. Цю скелю цілують вірні. Для забезпеки скелі перед жадними памяток людьми — ці скельні місця закриті густою дротяною сіткою. Над вівтарем у церкві є гарний великий образ Ісуса Христа навколішках на тлі оливних дерев, а кількох з апостолів спить подальше при вершку малої скелі: з неба злітає янгол з чашею.

По боках головного вівтаря церкви є дві коринтійські колюмни. Приходимо з церкви: в передсінку є написи в усіх мовах. Шукаю і знаходжу теж напис і в українській мові. Дістаємо на памятку по кілька образків з молитвами в ріжних мовах з наліпленими листочками з найдавніших оливних дерев з Ґетсеманського Саду. Ці листочки (дещо похожі до листочків нашої кучерявої верби) посвячені при гробі Господнім в Єрусалимі. Оглядаємо ще дуже гарний вхід до церкви. Він має перед дверми потрійний лук (щось як давні грецькі пропилеї) опертий на кількох злучених колюмнах. Над луками на стятім трикутнім полі є великий груповий образ-мозаїка: Христос Цар (за ним Бог Отець і св. Дух) приймає чолобитню від царів, представників громадянства і ріжних старців.

У вікнах середновічні круглі шибки. Зовні церкви визирають гарні кипариси. Переходимо ще через Ґетсеманський Сад, оглядаючи зблизька найстарші оливні дерева. Їх пні покрутелися, посплiталися з ріжними бічними відростками, але розрослися з широкими дуплавими осередками, завгрубшки кількох метрів в обводі. Гіляки невисокі і мало вже їх, але ще добре зеленіють. За ними доглядають ченці, що їх підливають.

Напроти Ґетсеманського Саду нагорі є „Золота брама“, куди Ісус Христос віздив триюмфально до Єрусалиму на вісляті в цвітну неділю.

Мури міста коло „золотої брами“ є з тесаного каменя, завширшки на яких 10 метрів і [illegible] ють наверху густі стрільниці. Перед цією брамою, перед самим муром міста тягнеться старовинний цвинтар. На деяких могилах бічні нагробники з тесаного каменя у пятьох [illegible] ствах і вони мають три якби сходи, [illegible] ззаду стоїть „сторчма“ камінна плита.

На цвинтарі всюди порозкидані кущі [illegible] нів. Деінде дрібні бодячки та агави. Земля [illegible] же суха, тріщить під підошвами. [illegible] емося до Єрусалиму.

в доброму. Щоб зберегти потрібну рівновагу придали йому двох радикальніших помічників: колишнього провідника судетонімецької партії Конрада Генляйна, як начальника цивільного управління, і колишнього посла тої партії К. Г. Франка, як державного секретаря. Ці два мужі вже постараються, щоб не було зайвої поблажливости, але найвищою інстанцією і особистим намісником вождя й державного канцлера таки лишається Нойрат. І це приняли в чеських колах із належним признанням.

Приїзд протектора як і його привітання відбулись в обстанові, яка за ці три тижні вже стала традиційною: перед ведуть німці, а чехи залишаються в ролі глядачів. Із своєї резерви вони виходять, коли це конче мусить бути, коли напр. десь мусить виступити якась офіційна чеська особа, чи то міський голова д-р Кляпка чи то державний президент д-р Гаха, але де вимоги цього не вимагають, там чехи вперед не пхаються і радше залишаються в тіні. Автім приїзд протектора мав згори характер чисто-військової залежности, так, що чехи не мали тут ніякої ролі. Годину перед Нойратом приїхав до Праги начальник німецьких військових сил генерал Бравхіч, дві години пізніше відбулась церемонія передачі вищої влади над протекторатом із рук війська до рук протектора, ще за годину протектор приймав військову параду на Вацлавськім майдані, ввечорі військо давало протекторові свого рода „серенаду". Всюди було військо, все робилось його іменем і під його високою рукою, так, що чехам тут справді нічого було робити, а тим менше казати. На параді старий маленький Гаха стояв коло огрядного й пишного Нойрата, цей вітав військо здвигненням руки, а той раз-у-раз підносив твердий чорний капелюх: ця мала чорна пляма здавалась майже зайвою серед німецьких генералів та інших високих достойників.

І знову, як перед трьома тижнями, німці зробили глибоке враження своєю незрівняною організаційною здібністю та військовою могутністю. Усі епізоди цього довгого весняного дня відігрались як у театрі під проводом досвідного режисера: ніде ні хвилини спізнення, ніде найменшого порушення такту. Здавалось, що коли б у цей військовий похід ударив грім або впала бомба, то всеодно ніякого непорядку не було б: усе йшло б, їхало б, летіло б, наче нічого не сталось. Війська цим разом було менше, ніж перед трьома тижнями, бо головні сили ще позавчора повернулись до своїх постійних гарнізонів у Німеччині, а залишились тільки частини, які будуть постійно в протектораті. Та інакше військо тепер виглядало, ніж перед трьома тижнями. Тоді це були втомлені, покриті снігом та болотом люди, вози й коні, тепер все було чисте, вимите, вишиковане, вирівняне в бездоганні лави, з музикою та маючими корогвами: піхота піша й моторизована, гарматчики кінні й моторизовані, танки малі, середні й великі, моторові кола в безконечній процесії, кіннота, літаки в бойових трикутниках. Цілу годину тривав цей похід і ніодин кінь не спіткнувся, ніодна людська нога не посковзнулась, ніодне око не дивилось туди, куди не треба, ні один мотор не виповів служби. Наче одна величезна машина, але машина захоплена одною думкою, одним духом дефілювала здовж історичного Вацлавського майдану Багато військових парад бачив вже цей майдан на своїм довгім віку, але такої він ще не бачив.

Легко собі уявити, з яким почуттям дивились на цей похід чехи. Коли досі в їх підсвідомости десь жила якась тінь надії, що всі події останніх трьох тижнів були якимсь важким сном, кошмаром, що все якось минеться, що одного прегарного ранку вони прокинуться і знайдуть усе в колишнім стані, то тепер вони мусіли собі сказати, що новий стан річей — це стан **тривалий**, що все робиться **остаточно**, що для фантастичних мрій місця нема. Вони й це приняли з такою самою спокійною покорою, як перед трьома тижнями приняли вступ німецьких військ. Тепер вже навіть вулиця не свистала й не крила німецьких вояків образливими вигуками, навпаки, де-не-де вже стали навязуватись перші тоненькі ниточки взаємного зрозуміння і навіть симпатії. Як розсудливі люди, чехи знають, що проти такої величезної переваги сил нічого вдіяти не можна, тому вони стараються застосуватись до нової ситуації так, щоб це бодай обійшлось для них без великих жертв. Чехів за це лають Санчо Пансами, Швейками, ба навіть Мусоліні закинув їм, що вони вирeклись своєї державности не моргнувши бровою — та народня вдача лишається народньою вдачею. Завдання полягає не в тім, щоб її **змінити**, а в тім, щоб її **зрозуміти** й у рямцях її можливости робити те, що найкорисніше.

Зі всього видно, що Чехії та Моравії судилось виконувати історичну долю німецької взірцевої кольонії. Тут німці хотять показати, як вони поводяться з культурним і здисциплінованим чужим народом, коли той уміє слухати і пристосовуватись. Досі на цім ґрунті між німцями та чехами справді не дійшло ні до одного непорозуміння, ні до одного найдрібнішого інциденту. Дальший розвиток їх взаємин буде не без великої повчальної ваги також для інших народів, що тепер опинились у сфері впливів III-ої Німеччини.

Сіромаха.

„Та все-ж з лектури англійської преси і навіть частинно і французької, не виношу враження, щоб уряди обох тих країн бажали собі, щоб взаємини між Польщею і Райхом не були добрі."

Це голоси преси. П. Люп подає крім цього свої помічення, як зареагувало на декларацію Чемберлена французьке й англійське громадянство. Свої помічення п. Люп робив на французькій Рівієрі, де буває дуже багато англійців з усіх частин імперії і то людей з ріжних суспільних верств.

„Обективно стверджую — пише п. Люп — що пересічний француз не дуже здавав собі справу з ваги декларації Чемберлена з 31-го березня ц. р., і ще менше нею перейнявся. Це випливає з цілої низки фактів. По-перше пересічний француз переконаний, що до війни не прийде, бо Гітлер налякається Англії та Франції. По-друге: французи рішуче певні, що самі з англійцями й американцями побють німців і на ніяких східніх союзників не рахують. По-третє: вони пересвідчені — на мою думку вони помиляються — що в Німеччині й Італії вибухне небавом революція; при чому, що закріплює у цьому пересвідченні пересічного француза, то не віра в демократію і нехіть людности до диктатури, але зовсім переборщені вістки про голод у Німеччині. „Режим, що не дозволяє наїстися до сита, — побачите, що це довго не потриває!" — каже кожний француз із найглибшим обуренням людини, яка уважає, що громадянські права починаються від доброго обіду і пляшки вина.

„І вкінці, що тут скривати, популярною то Польща у Франції не є. Це, на жаль, вичуваєте. Кожний француз уважає, що не можна дозволити Райхові перемогти Польщу, — але це наслідок протинімецьких настроїв, не пропольських.

„Дуже оригінальна реакція англійців. Англійські часописи приходять сюди з 24-годинним припізненням. Інформаціям французької преси — на один день вчаснішим — англійці рішуче не хотіли вірити. Коли-ж вкінці сьогодні вичитали в льондонських часописах, що премієр справді зробив цю нечувану річ — взяв зобовязання у відношенні до середньої Европи — були щиро здивовані. Не скажу, що незадоволені, попросту здуріли. Їм у голові не могло поміститися таке відступлення від традиційної англійської політики. Англійці думають поволі. Гадаю, що треба буде, щоб минув ще якийсь час, заки пересічний англієць освоїться з думкою, що Англію вяжуть із Польщею більш суттєві звязки ніж не тільки зі скандинавськими країнами, але навіть зі Злученими Державами. Маю враження, що навіть проголошення союзу з Совітами видалось б пересічному англійцеві меншою несподіванкою. Кожний

З польської преси.

Що думають англійці і французи про декларацію Чемберлена?

Кореспондент виленського „Слова" п. Люп у статті п. н. „Французи й англійці про англійську ґарантію для Польщі" (ч. 96 з 7-го квітня ц. р.) подає деякі голоси французької та англійської преси з приводу відомої декларації Чемберлена про англійсько-польське порозуміння й описує враження, що його викликала виданa декларація серед французів та англійців. Щодо французької й англійської преси, то вона — каже п. Люп —

„однозгідно апробує англійську ґарантію для Польщі, з єдиним може винятком, зрештою дуже замітним, „Таймса", що виразно обмежовує обсяг запевнень, які дав англійський премієр."

Французька й англійська преса — коментує п. Люп її голоси — заявляє,

„що ані англійці ані французи не погоджуються на концепцію, щоб дипльоматичний договір, до якого вони змагають, зводився до формули: англьо-французький фронт на заході, польський фронт на сході. Більш як певно західні держави хочуть, щоб „східній фронт" охоплював можливо найбільше держав та щоб у ньому брала участь в такий чи інший спосіб, совітська Росія.

„Крім цього з англійської преси, особливо з „Таймса", виходить ясно, що англійці зовсім не змагають до того, щоб Польща не зробила уступок Райхові, напр. у справі Данціґа. Хочуть тільки, щоб справу Данціґа полагодити шляхом нормальних переговорів, без акомпаніяменту мобілізацій, погроз, пресових кампаній і т. д., як це було у справі Судетів і Клайпеди. На англійське рішення вплинула передовсім кампанія німецької преси в обороні „пригнетеної німецької меншини" в Польщі, яка знайшла в англійській пресі стократ сильніший відгомін ніж у польській пресі і яка стрінулася і в Англії й у Франції з далеко посуненою підозріливістю. Від коли Райх анектував Чехію і Моравію, втратив моральне право виступати як „герольд меншинних прав.

доброму. Щоб зберегти потрібну рівновагу придали йому двох радикальніших помічників: колишнього провідника судетонімецької партії Конрада Генляйна, як начальника цивільного управління, і колишнього посла тої партії К. Г. Франка, як державного секретаря. Ці два мужі вже постараються, щоб не було зайвої поблажливости, але найвищою інстанцією і особистим намісником вожда й державного канцлера таки лишається Нойрат. І це приняли в чеських колах із належним признанням.

Приїзд протектора як і його привітання відбулись в обстанові, яка за ці три тижні вже стала традиційною: перед ведуть німці, а чехи залишаються в ролі глядачів. Із своєї резерви вони виходять, коли це конче мусить бути, коли напр. десь мусить виступити якась офіційна чеська особа, чи то міський голова д-р Кляпка чи то державний президент д-р Гаха, але де німці цього не вимагають, там чехи вперед не пхаються і радше залишаються в тіні. Автім приїзд протектора мав згори характер чисто-військової залежности, так, що чехи не мали тут ніякої ролі. Годину перед Нойратом прилетів до Праги начальник німецьких військових сил ґенерал Бравхіч, дві години пізніше відбулась церемонія передачі вищої влади над протекторатом із рук війська до рук протектора, ще за годину протектор приймав військову параду на Вацлавськім майдані, ввечорі військо давало протекторові свого рода „серенаду". Всюди було військо, все робилось його іменем і під його високою рукою, так, що чехам тут справді нічого було робити, а тим менше казати. На параді старий маленький Гаха стояв коло огрядного й пишного Нойрата, цей вітав військо здвигненням руки, а той раз-у-раз підносив твердий чорний капелюх: ця мала чорна пляма здавалась майже зайвою серед німецьких ґенералів та інших високих достойників.

І знову, як перед трьома тижнями, німці зробили глибоке враження своєю незрівняною організаційною здібністю та військовою могутністю. Усі епізоди цього довгого весняного дня відігрались як у театрі під проводом досвідного режисера: ніде ні хвилини спізнення, ніде найменшого порушення такту. Здавалось, що коли б у цей військовий похід ударив грім або впала бомба, то всеодно ніякого непорядку не було б: усе йшло б, їхало б, летіло б, начеб нічого не сталось. Війська цим разом було менше, ніж перед трьома тижнями, бо головні сили ще позавчора повернулись до своїх постійних ґарнізонів у Німеччині, а залишились тільки частини, які будуть постійно в протектораті. Та інакше військо тепер виглядало, ніж перед трьома тижнями. Тоді це були втомлені, покриті снігом та болотом люди, вози й коні, тепер все було чисте, вимите, вишиковане, вирівняне в бездоганні лави, з музикою та маючими корогвами: піхота піша й моторизована, гарматчики кінні й моторизовані, танки малі, середні й великі, моторові кола в безконечній процесії, кіннота, літаки в бойових трикутниках. Цілу годину тривав цей похід і ніодин кінь не спіткнувся, ніодна людська нога не посковзнулась, ніодне око не дивилось туди, куди не треба, ні один мотор не виповів служби. Наче одна величезна машина, але машина захоплена одною думкою, одним духом дефілювала здовж історичного Вацлавського майдану Багато військових парад бачив вже цей майдан на своїм довгім віку, але такої він ще не бачив.

Легко собі уявити, з яким почуттям дивились на цей похід чехи. Коли досі в їх підсвідомости десь жила якась тінь надії, що всі події останніх трьох тижнів були якимсь важким сном, кошмаром, що все якось минеться, що одного прегарного ранку вони прокинуться і знайдуть усе в колишнім стані, то тепер вони мусіли собі сказати, що новий стан річей — це стан **тривалий**, що все робиться **остаточно**, що для фантастичних мрій місця нема. Вони й це приняли з такою самою спокійною покорою, як перед трьома тижнями приняли вступ німецьких військ. Тепер вже навіть вулиця не свистала й не крила німецьких вояків образливими вигуками, навпаки, де-не-де вже стали нав'язуватись перші тоненькі ниточки взаємного зрозуміння і навіть симпатії. Як розсудливі люди, чехи знають, що проти такої величезної переваги сил нічого вдіяти не можна, тому вони стараються застосуватись до нової ситуації так, щоб це бодай обійшлось для них без великих жертв. Чехів за це лають Санчо Пансами, Швейками, ба навіть Мусоліні закинув їм, що вони виреклись своєї державности не моргнувши бровою — та народня вдача лишається народньою вдачею. Завдання полягає не в тім, щоб її **змінити**, а в тім, щоб її **зрозуміти** й у рямцях її можливости робити те, що найкорисніше.

Зі всього видно, що Чехії та Моравії судилось виконувати історичну долю німецької взірцевої кольонії. Тут німці хотять показати, як вони поводяться з культурним і здисциплінованим чужим народом, коли той уміє слухати і пристосовуватись. Досі на цім ґрунті між німцями та чехами справді не дійшло ні до одного непорозуміння, ні до одного найдрібнішого інциденту. Дальший розвиток їх взаємин буде не без великої повчальної ваги також для інших народів, що тепер опинились у сфері впливів III-ої Німеччини

Сіромаха.

З польської преси.

Що думають англійці і французи про декларацію Чемберлена?

Кореспондент віленського **„Слова"** п. Люп у статті п. н. „Французи й англійці про англійську ґарантію для Польщі" (ч. 96 з 7-го квітня ц. р.) подає деякі голоси французької та англійської преси з приводу відомої декларації Чемберлена про англійсько-польське порозуміння й описує враження, що його викликала ця декларація серед французів та англійців. Щодо французької й англійської преси, то вона — каже п. Люп —

„однозгідно апробує англійську ґарантію для Польщі, з єдиним може винятком, зрештою дуже замітним, „Таймса", що виразно обмежує обсяг запевнень, які дав англійський премієр."

Французька й англійська преса — коментує п. Люп її голоси — заявляє,

„що ані англійці ані французи не погоджуються на концепцію, щоб дипльоматичний договір, до якого вони змагають, зводився до формули: англьо-французький фронт на заході, польський фронт на сході. Більш як певно західні держави хочуть, щоб „східній фронт" охоплював можливо найбільше держав та щоб у ньому брала участь в такий чи інший спосіб, совітська Росія.

„Крім цього з англійської преси, особливо з „Таймса", виходить ясно, що англійці зовсім не змагають до того, щоб Польща не зробила уступок Райхові, напр. у справі Данціґа. Хочуть тільки, щоб справу Данціґа полагодити шляхом нормальних переговорів, без акомпаніяменту мобілізацій, погроз, пресових кампаній і т. д., як це було у справі Судетів і Клайпеди. На англійське рішення вплинула передовсім кампанія німецької преси в обороні „пригнетеної німецької меншини" в Польщі, яка знайшла в англійській пресі стократ сильніший відгомін ніж у польській пресі і яка стрінулася і в Англії й у Франції з далеко посуненою підозріливістю. Від коли Райх анектував Чехію і Моравію, втратив моральне право виступати як герольд меншинних прав.

„Та все-ж з лектури англійської преси і навіть частинно і французької, не виношу враження, щоб уряди обох тих країн бажали собі, щоб взаємини між Польщею і Райхом не були добрі."

Це голоси преси. П. Люп подає крім цього свої поміченя, як зареаґувало на декларацію Чемберлена французьке й англійське громадянство. Свої помічення п. Люп робив на французькій Рівієрі, де буває дуже багато англійців з усіх частин імперії і то людей з ріжних суспільних верств.

„Обективно стверджую — пише п. Люп — що пересічний француз не дуже здавав собі справу з ваги декларації Чемберлена з 31-го березня ц. р., і ще менше нею перейнявся. Це випливає з цілої низки фактів. По-перше пересічний француз переконаний, що до війни не прийде, бо Гітлер налякається Англії та Франції. По-друге: французи рішуче певні, що самі з англійцями й американцями побють німців і на ніяких східніх союзників не рахують. По-трете: вони пересвідчені — на мою думку вони помиляються — що в Німеччині й Італії вибухне небавом революція; при чому, що закріплює у цьому пересвідченні пересічного француза, то не віра в демократію і нехіть людности до диктатури, але зовсім переборщені вістки про голод у Німеччині. „Режім, що не дозволяє наїстися до сита, — побачите, що це довго не потриває!" — каже кожний француз із найглибшим обуренням людини, яка уважає, що громадянські права починаються від доброго обіду і пляшки вина.

„І вкінці, що тут скривати, популярною то Польща у Франції не є. Це, на жаль, вичуваєте. Кожний француз уважає, що не можна дозволити Райхові перемогти Польщу, — але це наслідок протинімецьких настроїв, не пропольських.

„Дуже ориґінальна реакція англійців Англійські часописи приходять сюди з 24-годинним припізненням. Інформаціям французької преси — на один день вчаснішим — англійці рішуче не хотіли вірити. Коли-ж вкінці сьогодні вичитали в льондонських часописах, що премієр справді зробив цю нечувану річ — взяв зобовязання у відношенні до середньої Европи — були щиро здивовані. Не скажу, що незадоволені, попросту здуріли Їм у голові не могло поміститися таке відступлення від традиційної англійської політики. Англійці думають поволі. Гадаю, що треба буде, щоб минув ще якийсь час, заки пересічний англієць освоїться з думкою, що Англію вяжуть із Польщею більш суттєві звязки ніж не тільки зі скандинавськими країнами але навіть зі Злученими Державами. Маю враження, що навіть проголошення союзу з Совітами видалося б пересічному англійцеві меншою несподіванкою. Кожний

англієць був згори приготований на те, що як Німеччина нападе на Польщу, Англія не зможе залишитися невтральною, але зобовязання згори, майже „ін блянко!“ Це нечуване!

У підсумках п. Люп підкреслює, що польський уряд та польська дипльоматія повинні звернути особливо увагу на ту загальну опінію у Франції й Англії, які є демократичними державами і тому загальна опінія має в них великий вплив на уряди. А що торкається Польщі, то „та опінія: 1) про Польщу нічого не знає; 2) уважає Совіти за сто разів сильніші від Польщі і за рішальний чинник на Сході Европи; 3) якнайбільш помилково оцінює нашу політику в роках 1934—9; 4) не має у відношенні до Польщі ніякого сентименту; 5) по чеськім прикладі скептично відноситься взагалі до т. зв. нових держав; 6) вкінці досить однозгідно відемно оцінює польські внутрішні відносини і деяких польських політичних діячів.“

Вісти з Хусту.

Дістаємо листа з Хусту від нашого принагідного кореспондента п. Я. Олексенка (лист датований 4. IV.), з якого довідуємося, що з днем 1. IV. ц. р. почала там урядувати українська секція для евакуації при німецькому консуляті. Автор листа повідомляє нас, що він виїздить з Хусту з першим транспортом евакуованих до Відня, звідки вони переїдуть до Праги.

Від п. К. Лисюка, що, як відомо, стратив свого сина в Хусті, дістали ми листа з Братислави, в якому він повідомляє, що фільми які він фільмував у Карпатській Україні, а саме бої січовиків з чехами і потім з мадярами, як також історичне засідання сойму зі всіми промовами, він зберіг і вирятував завдяки приятелям. Нині всі ті фільми вже в дорозі до Америки.

Д-р Мих. Кочерган, б. начальник президіяльної канцелярії уряду Карпатської України, просить нас спростувати ґазетні вістки про його смерть. Він цілий і здоровий та перебуває тепер у Берліні.

Альбанія та її минуле.

Невеличка країна на західнім побережжі Балканського півострова над Адрійським Морем — Альбанія — зелектризувала на мить опінію цілого світа, що ледви що очуняла по „майстерштік-у“ з Чехо-Словаччиною та по „клайпедській“ параді. Події в Альбанії мали дещо більше драматичний хід бо впали вбиті і ранені, але й вони скінчилися до двох днів. Саме стільки часу треба було італійським військам, щоби заняти всі пристані зі столицею Тіраною та щоб уможливити королеві Зогу втекти слідом за дружиною з дводенним престолонаслідником до Греції. Ось так скінчилася незалежність Альбанії, а король Італії крім титулу цісаря Етіопії придбає ще титул короля Альбанії.

ДЕЩО З ІСТОРІЇ АЛЬБАНІЇ

Альбанія — простором відповідає меншебільше трьом нашим повітам, бо має 37.554 км² та понад міліон населення. Лише над Адрійським Морем простягаються низькі маляричні долини, придатні частинно до управи збіжжа. Одначе під рільною управою є ледви 10 прц. за 55 прц. придатної землі під управу. Тому головним заняттям південних верховинців є випас худоби і ловля риб. Високі, малодоступні гори відтинають країну зовсім від моря, на яких рістня дуже бідна. Тому пастухи ще до нині мандрують з місця на місце. В Альбанії нема ні одної залізниці, і ледви 300 км. шляхів. (Альбанці (скіпетари) є нащадками давніх іллірійців і досі діляться на племена, які завзято поборюються. Під віроісповідним оглядом діляться на магометан (68 прц.), православних (21 прц.) і католиків (11 прц.).

Історія Альбанії мінялася немов в калейдоскопі. У старині належала до Ілірії і Тракії. Опісля в III. столітті до Христа здобули її римляни і під їх пануванням залишилась аж до VI. віку по Христі, коли то здобули її ґоти. З черги Альбанія опинилася під пануванням Візантії, а згодом підпала під панування Болгарії та Сербії. В XV. віці завоювали її турки і під їх володінням була аж до 1912 року. Тоді то альбанці скористали з великого ослаблення османської імперії і здобули свободу при допомозі великодержав. Дня 29. листопада 1912 року на національних зборах у м. Вальоні проголошено незалежність Альбанії. Королем Альбанії став на кілька днів німецький пройдисвіт з Дісельдорфу Оттон Вітте, який випозичив собі стрій „короля“ від свого товариша „актора“ і проголосив себе альбанським королем під іменем Саїда Галіма. Оттон Вітте, заки прибрив до Альбанії, був водолазом в Індії, опісля вояком в турецькій чужоземній леґії і вкінці актором. Акторський був теж його виступ і побут в Альбанії, бо вже по трьох днях мусів утікати (18. лютого 1913 р.). По нім прийшов на альбанський престіл німець Вільгельм Від, який панував до вересня 1914 р. при підтримці Німеччини. Він теж мусів утікати з Альбанії перед своїми „підданими“ і перед італійськими військами, які в 1914 р. вмашерували до Альбанії. Одначе тоді Італії не пощастило заволодіти всеціло Альбанією, бо східню частину заняла Греція, а північну австрійські війська. В 1917. р. Італія проголосила „протекторат“ над Альбанією, але під натиском антанти мусіла залишити Альбнію. (З загального хаосу по війні скористала Альбанія, бо вступивши до Ліґи Націй, зберіґла свою політичну „незалежність“ аж до квітня 1939 р. Всеж таки Італія не закинула своїх плянів і по війні скористала з убожества країни (дала Альбанії дві позички, зорґанізувала господарсько-фінансове життя) і здобула вирішний вплив на політику короля Зогу, який прийшов до влади по війні і щойно в 1928 р. проголосив себе королем. Теперішне заплутане міжнароднє положення використала Італія, щоб статочно позбутися свого „приятеля“ Зогу і стануги міцною ногою на балканськім півострові. Ось так скінчився перший період пенетрації італійських впливів в Альбанії, що стала вже фактичною кольонією Італії.

МОТИВИ ПРОГОЛОШЕННЯ ПРОТЕКТОРАТУ.

Італія заволоділа Альбанією тому, щоб закріпити за собою неподільне панування над Адрійським Морем. „Вистане кинути оком — пише „Пополо ді Рома“ — на ґеоґрафічну карту, щоб зрозуміти, яка суттєва конечність спонукала Італію забезпечити своє положення над Адрійським Морем. Не треба бути стратеґом, щоб зрозуміти, яке велике значіння Альбанії по той бік проливу Отранто. Слід додати, що Альбанію ділить від Італії 75 км. Це значить, що на випадок війни повне панування над проливом Отранто є справою життя або смерти для Італії“.

Так пояснює італійська преса мотиви захоплення італійськими військами Альбанії і проголошення нового „протекторату“ в Европі.

—o—

Дальше розвязують товариства.

РОЗВЯЗАЛИ ЩЕ ДВІ ЧИТАЛЬНІ В ЖУРАВЕНЩИНІ.

В четвер 6. квітня ц. р. постерунок поліції з Журавна опечатав домівку читальні „Просвіти“ в селі **Буянів** к. Журавна. Рівночасно доручено рішення старости, яким розвязано в селі читальню і кружок „С. Г.“ та забрано все їх діловодство. Це 8-а з черги читальня у Журавенщині, розвязана останніми часами.

Дня 7. квітня ц. р. на доручення жидачівського староства постерунок поліції в Руді розвязав найстаршу читальню „Просвіти“ в **Сулятичах**. Домівку опечатано і майно забрано. Молодь відбуває проби церковного хору на площі під голим небом. Це вже 9-а з черги читальня „Просвіти“ в Журавенщині розвязана в останніх тижнях.

РОЗВЯЗАЛИ ВСІ ТОВАРИСТВА У ДВОХ СЕЛАХ КАЛУЩИНИ.

Калуське староство розвязало всі культурно-освітні товариства в **Слободі Небилівській** та **Сівці Калуській** з таких мотивів: в Слободі Неб. „закреслення державного герба на поштовій скриньці, в Сівці Калуській ушкодження телефонічного ізолятора“, що його допустився невідомий псотник.

англієць був згори приготований на те, що як Німеччина нападе на Польщу, Англія не зможе залишитися невтральною, але зобовязання згори, майже „ін блянко!" Це нечуване!

У підсумках п. Люп підкреслює, що польський уряд та польська дипльоматія повинні звернути особливо увагу на ту загальну опінію у Франції й Англії, які є демократичними державами і тому загальна опінія має в них великий вплив на уряди. А що торкається Польщі, то „та опінія: 1) про Польщу нічого не знає; 2) уважає Совіти за сто разів сильніші від Польщі і за рішальний чинник на Сході Европи; 3) якнайбільш помилково оцінює нашу політику в роках 1934—9; 4) не має у відношенні до Польщі ніякого сентименту; 5) по чеськім прикладі скептично відноситься взагалі до т. зв. нових держав; 6) вкінці досить однозгідно відемно оцінює польські внутрішні відносини і деяких польських політичних діячів."

Альбанія та її минуле.

Невеличка країна на західнім побережжі балканського півострова над Адрійським Морем — Альбанія — зелектризувала на мить опінію цілого світа, що ледви що очуняла по „майстерштік-у" з Чехо-Словаччиною та по „клайпедській" параді. Події в Альбанії мали дещо більше драматичний хід бо впали вбиті і ранені, але й вони скінчилися до двох днів. Саме стільки часу треба було італійським військам, щоби заняти всі пристані зі столицею Тіраною та щоб уможливити королеві Зогу втекти слідом за дружиною з дводенним престолонаслідником до Греції. Ось так скінчилася незалежність Альбанії, а король Італії крім титулу цісаря Етіопії придбає ще титул короля Альбанії.

ДЕЩО З ІСТОРІЇ АЛЬБАНІЇ.

Альбанія — простором відповідає менше-більше трьом нашим повітам, бо має 37.554 км² та понад міліон населення. Лише над Адрійським Морем простягаються низькі маляричні долини, придатні частинно до управи збіжжа. Одначе під рільною управою є ледви 10 прц. на 55 прц. придатної землі під управу. Тому головним заняттям півдиких верховинців є випас худоби і ловля риб. Високі, малодоступні гори відтинають країну зовсім від моря, на яких ростиня дуже бідна. Тому пастухи ще до нині мандрують з місця на місце. В Альбанії нема ні одної залізниці, і ледви 300 км. шляхів. (Альбанці (скіпетари) є нащадками давніх іллірійців і досі діляться на племена, які завзято поборюються. Під віроісповідним оглядом діляться на магометан (68 прц.), православних (21 прц.) і католиків (11 прц.).

Історія Альбанії мінялася немов в калейдоскопі. У старині належала до Ілірії і Тракії. Опісля в III. столітті до Христа здобули її римляни і під їх пануванням залишилась аж до VI. віку по Христі, коли то здобули її готи. З черги Альбанія опинилася під пануванням Візантії, а згодом підпала під панування Болгарії та Сербії. В XV. віці завоювали її турки і під їх володінням була аж до 1912 року. Тоді то альбанці скористали з великого ослаблення оманської імперії і здобули свободу при допомозі великодержав. Дня 29. листопада 1912 року на національних зборах у м. Вальоні проголошено незалежність Альбанії. Королем Альбанії став на кілька днів німецький пройдисвіт з Дісельдорфу Оттон Вітте, який випозичив собі стрій „короля" від свого товариша „актора" і проголосив себе альбанським королем під іменем Саіда Галіма. Оттон Вітте, заки прибрив до Альбанії, був водолазом в Індії, опісля вояком в турецькій чужоземній леґії і вкінці актором. Акторський був теж його виступ і побут в Альбанії, бо вже по трьох днях мусів утікати (18. лютого 1913 р.). По нім прийшов на альбанський престіл німець Вільгельм Від, який панував до вересня 1914 р. при підтримці Німеччини. Він теж мусів утікати з Альбанії перед своїми „підданими" і перед італійськими військами, які в 1914 р. вмашерували до Альбанії. Одначе тоді Італії не пощастило заволодіти всеціло Альбанією, бо східню частину заняла Греція, а північну австрійські війська. В 1917. р. Італія проголосила „протекторат" над Альбанією, але під натиском антанти мусіла залишити Альбнію. (З загального хаосу по війні скористала Альбанія, бо вступивши до Ліґи Націй, зберігла свою політичну „незалежність" аж до квітня 1939 р. Всеж таки Італія не закинула своїх плянів і по війні скористала з убожества країни (дала Альбанії дві позички, зорганізувала господарсько-фінансове життя) і здобула вирішний вплив на політику короля Зогу, який прийшов до влади по війні і щойно в 1928 р. проголосив себе королем. Теперішне заплутане міжнароднє положення використала Італія, щоб статочно позбутися свого „приятеля" Зогу і станути міцною ногою на балканськім півострові. Ось так скінчився перший період пенетрації італійських впливів в Альбанії, що стала вже фактичною кольонією Італії.

МОТИВИ ПРОГОЛОШЕННЯ ПРОТЕКТОРАТУ.

Італія заволоділа Альбанією тому, щоб закріпити за собою неподільне панування над Адрійським Морем. „Вистане кинути оком — пише „Попольо ді Рома" — на ґеографічну карту, щоб зрозуміти, яка суттєва конечність спонукала Італію забезпечити своє положення над Адрійським Морем. Не треба бути стратегом, щоб зрозуміти, яке велике значіння Альбанії по той бік проливу Отранто. Слід додати, що Альбанію ділить від Італії 75 км. Це значить, що на випадок війни повне панування над проливом Отранто є справою життя або смерти для Італії".

Так пояснює італійська преса мотиви захоплення італійськими військами Альбанії і проголошення нового „протекторату" в Европі.

—o—

Дальше розвязують товариства.

РОЗВЯЗАЛИ ЩЕ ДВІ ЧИТАЛЬНІ В ЖУРАВЕНЩИНІ.

В четвер 6. квітня ц. р. постерунок поліції з Журавна опечатав домівку читальні „Просвіти" в селі Буянів к. Журавна. Рівночасно доручено рішення староства, яким розвязано в селі читальню і кружок „С. Г." та забрано все їх діловодство. Це 8-а з черги читальня у Журавенщині, розвязана останніми часами.

Дня 7. квітня ц. р. на доручення жидачівського староства постерунок поліції в Руді розвязав найстаршу читальню „Просвіти" в Сулятичах. Домівку опечатано і майно забрано. Молодь відбуває проби церковного хору на площі під голим небом. Це вже 9-а з черги читальня „Просвіти" в Журавенщині, розвязана в останніх тижнях.

РОЗВЯЗАЛИ ВСІ ТОВАРИСТВА У ДВОХ СЕЛАХ КАЛУЩИНИ.

Калуське староство розвязало всі культурно-освітні товариства в Слободі Небилівській та Сівці Калуській з таких мотивів: у Слободі Неб. „закреслення державного гербу на поштовій скриньці, в Сівці Калуській ушкодження телефонічного ізолятора", що його допустився невідомий псотник.

Як виглядав ультімат Італії до Альбанії?

ДЕГАР, ПАТ. Один високий альбанський достойник в інтерю з кореспондентом Аваса подав зміст італійського ультімату. Італія поставила Альбанії такі домагання: 1) право причалювати італійським військам без обмеження часу і місця; 2) контроля військової італійської влади над усякими фортифікаційними працями: 3) надання італійцям, які живуть в Альбанії, всіх політичних прав включно з правом бути послом або міністром; 4) ліквідація міністерства закордонних справ. Інтереси Альбанії заступатиме Італія; 5) іменування італійських генеральних секретарів при всіх альбанських міністерствах; 6) італійський посол у Тирані стає членом альбанського уряду і навпаки, альбанський посол у Римі — членом італійського уряду.

Альбанський уряд відкинув цей ультімат.

Як італійські війська заняли Альбанію?

Мин. пятниці і суботи італійські війська заняли альбанські пристані: Вальону, Дураццо, Сантікваранта, Сен-Жан де Медуа і Бістіпальо. В суботу італійські відділи обсадили столицю Тірану під пров. ген. Скатінія. Французька преса пише, що підчас висаджування італійських військ в альбанських пристанях дійшло до кровавих боїв з альбанською жандармерією та добровольцями. Тому італійські кораблі і літаки бомбардували — навіть кількакратно — деякі пристані. Італійські джерела згадують лише про дрібні сутички. Головну ролю в обсаджуванні італійськими військами Альбанії відограли італійські літаки, що преспокійно літали понад Альбанією і скидали летючки з покликом до населення не брати за зброю.

Над Альбанією кружляло 400 літаків. з того 30 над парляментом у Тірані. Завзятий опір невеличкої альбанської армії (13.000) зломили швидко італійські війська і своєю чисельною перевагою (силу експедиційного корпусу обчисляють понад 50.000 війська) і своїм добрим озброєнням, зокрема артилерією, що її не мали альбанці. Одначе найбільше переполоху наробили альбанцям італійські літаки, які перевезли на заздалегідь підготовані італ. інструкторами летовища відділи по кількасот вояків. Отже хоч радіостація в Тірані надавала войовничі відозви до альбанців, італійські війська швидко опанували міста Альбанії з тим, що альбанці мають кількасот, а італійці кількадесять убитих.

Минулої пятниці італійські війська заняли міста: Скутарі, Берат, Коріцу та Ельбасан, в суботу столицю Тірану. Деякі альбанські відділи вернулися до Тірани і склали зброю на подвірю італійського посольства.

ВТЕЧА КОРОЛЯ ДО ГРЕЦІЇ.

Король Зогу виїхав зі своїми сестрами і почотом до Греції, куди приїхала день швидше його дружина в санітарнім авті під опікою лікарів з сином, що негайно по приході на світ мусів піти з батьками на мандрівку по світі. Італійські джерела запевняють, що король Зогу вивіз зі собою з національного банку в Тірані ввесь запас золота у висоті 400.000 золотих альбанських франків. Король задумує осісти покищо в Єгипті.

ПРИЗД МІН. ЧЯНА ДО ТІРАНИ.

Тимчасом уже дві години по вмарші італійських військ до Тірани прилетів туди літаком мін. Чяно, який приняв представників чужих посольств і представників політичних кол столиці, урядовців та організацій. Мін. Чяно з доручення Мусолінія наказав роздати вбогому населенню 190.000 золотих альбанських франків. Крім того населенню роздають харчі та одіння. Мін. Чяно вернувся до Риму в неділю 9. ц. м. і склав звіт Мусолінієві.

ПРОТЕКТОРАТ НАД АЛЬБАНІЄЮ.

У Тірані повстав тимчасовий комітет, зложений з альбанських старшин та урядовців.

Цей комітет вислав негайно в неділю 9. ц. м. телеграму до Мусолінія зі заявою вірности в імени альбанського народу. Одночасно голова згаданого комітету візвав усіх посадників міст до послуху італійській владі.

Агенція Стефані запевняє, що по захопленні Тірани кількох альбанських політиків склало чолобитню в італійськім посольстві для Італії та Мусолінія і передали для нього листа з тим, що альбанську корону передають італійському королеві Емануїлові. Здогадуються, що Альбанія буде на зразок Етіопії коронним краєм Італії з тим, що буде зорганізована на фашистівський лад і матиме автономію. В одній з богатьох телеграм до Мусолінія альбанські провідники домагаються зорганізування альбанської фашистівської партії. Підписані переконані, що в Альбанії запанує — як це запевнив мін. Чяно в імени Мусолінія — добробут, честь, суспільна справедливість і фашистівська свобода.

Гнів Англії і Франції.

Захоплення Альбанії викликало велике враження в політичних колах Льондону і Парижа. В суботу 8. ц. м. англійський кабінет відбув нараду під проводом мін. Саймона, бо прем. Чемберлен виїхав на свята. Одначе вже в неділю 9. ц. м. прем. Чемберлен вернувся до Льондону і впонеділок вполудне відбулося надзвичайне засідання кабінету (вперше підчас Великодніх Свят від часів світ. війни). У Форін Офіс урядував у неділю 9. ц. м. мін. Галіфакс, цілий день відбував наради з амбасадорами Франції, Туреччини, послами Греції та Румунії і шарже д афер Італії. Мін. Галіфакс у гострім тоні остеріг представника Італії, що на випадок нападу італійської фльоти на грецький острів Корфу англійський уряд вважатиме це початком війни Італії проти Англії. Італ. представник запевнив, що військова окупація є тимчасова й Італія не посунеться поза межі Альбанії. Крім того британський амбасадор льорд Перт у Римі двічі розмовляв з мін. Чяно підкреслюючи затрівоження Англії концентрацією італійських військ у Лібії та домагався швидкого відкликання італійського війська з Еспанії.

Далі мін. Галіфакс відбув нараду з шефом генерального штабу та з адміралом Кенінггемом. Від неділі 9. ц. м. британська фльота на Середземному Морі, що складається з 5-ох панцирників, 6 кружляків, 1 авіоматки, 60 контр торпедовців, 20 підводних суден 30 торпедовців та міноносців, є у военному поготівлі.

Панцирник „Малєя“ з Ментони відплив у невідомому напрямі.

Прем. Чемберлен скликав на четвер 13. ц. м. парлямент на надзвичайне засідання, на якому зложить заяву у справі ґарантій кордонів Греції. Британський уряд заґарантує непорушність і незалежність Греції і кожну акцію проти нарушення цих ґарантій для Греції вважатиме ворожою проти В. Британії. Політичні кола запевняють, що таку саму заяву зложить теж прем. Чемберлен щодо Туреччини. Кружляють поголоски, що на надзвичайнім засіданні англійського кабінету радили над виповідженням італійсько-англійського договору.

Французькі міністри теж не мали спокійних Великодніх Свят. Прем. Даляліє і мін. Бонне перервали в суботу відпустки і вернулися до Парижа, де мін. Бонне відбув у неділю рано нараду з през. Лебреном, опісля з представниками В. Британії, СССР, Греції та Румунії. В неділю пополудні прем. Даляліє і мін. Бонне відбули довшу нараду з міністрами національної оборони.

В Парижі переконані, що військова акція в Альбанії це закроєна на велику мірку офензива держав оси Рим-Берлін з метою поділу Балкану між обох партнерів. Її започаткує один з партнерів, нападаючи на найслабшого сусіда. Тому Франція прилучиться до ґарантій Англії у справі незалежности і непорушности Греції.

КОНЦЕНТРАЦІЯ ІТАЛІЙСЬКОЇ ФЛЬОТИ НА ЕГЕЙСЬКІМ МОРІ?

Грецький посол у Парижі Політіс повідомив мін. Бонне про концентрацію італійських збройних сил на Додеканезі і острові Родос. Одночасно посол заявив, що грецький уряд рішений збройно виступити проти Італії на випадок нарушення Греції.

АКЦІЯ ГРЕЦІЇ, ТУРЕЧЧИНИ І РУМУНІЇ.

АТЕНИ, ПАТ. Прем. Метаксас видав відозву до грецького народу запевняючи, що уряд має всі необхідні засоби, щоб запевнити незалежність держави. Далі грецький уряд відкликав зі святочних відпусток військових та урядовців. Крім того військо обсадило всі важніші стратегічні місцевости. Вістки про мобілізацію деяких річників дотепер не потвердили.

АНКАРА, ПАТ. В Анкарі відбулося засідання ради міністрів, на якій міністр закордонних справ Сараджоґлю обговорив хід розмов з мін. Гафенку.

Офіційний комунікат по закінченні цих нарад каже, що слід далі вести мирну і рішучу політику балканського порозуміння, щоб зміцнити безпеку і незалежність заприязнених держав.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Король Карло виїхав на інспекцію до Добруджі.

МУСОЛІНІ ДЯКУЄ ЮГОСЛАВІЇ

РИМ, ПАТ. Мусоліні переслав за посередництвом італійського посла у Білгороді подяку в імени уряду за становище Югославії у справі подій в Альбанії.

Як виглядав ультімат Італії до Альбанії?

ДЕГАР, ПАТ. Один високий альбанський достойник в інтерю з кореспондентом Аваса подав зміст італійського ультімату. Італія поставила Альбанії такі домагання: 1) право приміщувати італійським військам без обмеження часу і місця; 2) контроля військової італійської влади над усякими фортифікаційними працями; 3) надання італійцям, які живуть в Альбанії, всіх політичних прав включно з правом бути послом або міністром; 4) ліквідація міністерства закордонних справ. Інтереси Альбанії заступатиме Італія; 5) іменування італійських генеральних секретарів при всіх альбанських міністерствах; 6) італійський посол у Тірані стає членом альбанського уряду і навпаки, альбанський посол у Римі — членом італійського уряду.

Альбанський уряд відкинув цей ультімат.

Як італійські війська заняли Альбанію?

Мин. пятниці і суботи італійські війська заняли альбанські пристані: Вальону, Дураццо, Сантікваранта, Сен-Жан де Медуа і Бістіпальо. В суботу італійські відділи обсадили столицю Тірану під пров. ґен. Скатінія. Французька преса пише, що підчас висаджування італійських військ в альбанських пристанях дійшло до кровавих боїв з альбанською жандармерією та добровольцями. Тому італійські кораблі і літаки бомбардували — навіть кількакратно — деякі пристані. Італійські джерела згадують лише про дрібні сутички. Головну ролю в обсаджуванні італійськими військами Альбанії відограли італійські літаки, що преспокійно літали понад Альбанією і скидали летючки з покликом до населення не брати за зброю.

Над Альбанією кружляло 400 літаків, з того 30 над парляментом у Тірані. Завзятий опір невеличкої альбанської армії (13.000) зломили швидко італійські війська і своєю чисельною перевагою (силу експедиційного корпусу обчисляють понад 50.000 війська) і своїм добрим озброєнням, зокрема артилерією, що її не мали альбанці. Одначе найбільше переполоху наробили альбанцям італійські літаки, які перевезли на заздалегідь підготовані італ. інструкторами летовища відділи по кількасот вояків. Отже хоч радіостація в Тірані надавала войовничі відозви до альбанців, італійські війська швидко опанували міста Альбанії з тим, що альбанці мають кількасот, а італійці кільканадцять убитих.

Минулої пятниці італійські війська заняли міста: Скутарі, Берат, Коріцу та Ельбасан, і суботу столицю Тірану. Деякі альбанські відділи вернулися до Тірани і склали зброю на подвірю італійського посольства.

ВТЕЧА КОРОЛЯ ДО ГРЕЦІЇ.

Король Зогу виїхав зі своїми сестрами і почотом до Греції, куди приїхала день швидше його дружина в санітарнім авті під опікою лікарів з сином, що негайно по приході на світ мусів піти з батьками на мандрівку по світі. Італійські джерела запевняють, що король Зогу вивіз зі собою з національного банку в Тірані ввесь запас золота у висоті 400.000 золотих альбанських франків. Король задумує осісти покищо в Єгипті.

ПРИЇЗД МІН. ЧЯНА ДО ТІРАНИ

Тимчасом уже дві години по вмарші італійських військ до Тірани прилетів туди літаком мін. Чяно, який приняв представників чужих посольств і представників політичних кол столиці, урядовців та організацій. Мін. Чяно з доручення Мусолінія наказав роздати вбогому населенню 190.000 золотих альбанських франків. Крім того населенню роздають харчі та одіння. Мін. Чяно вернувся до Риму в неділю 9. ц. м. і склав звіт Мусолініеві.

ПРОТЕКТОРАТ НАД АЛЬБАНІЄЮ.

У Тірані повстав тимчасовий комітет, зложений з альбанських старшин та урядовців.

Цей комітет вислав негайно в неділю 9. ц. м. телеграму до Мусолінія зі заявою вірности в імени альбанського народу. Одночасно голова згаданого комітету візвав усіх посадників міст до послуху італійській владі.

Агенція Стефані запевняє, що по захопленні Тірани кількох альбанських політиків склало чолобитню в італійськім посольстві для Італії та Мусолінія і передали для нього листа з тим, що альбанську корону передають італійському королеві Емануїлові. Здогадуються, що Альбанія буде на зразок Етіопії коронним краєм Італії з тим, що буде зорганізована на фашистівський лад і матиме автономію. В одній з богатьох телеграм до Мусолінія альбанські провідники домагаються зорганізування альбанської фашистівської партії. Підписані переконані, що в Альбанії запанує — як це запевнив мін. Чяно в імени Мусолінія — добробут, честь, суспільна справедливість і фашистівська свобода.

Гнів Анґлії і Франції.

Захоплення Альбанії викликало велике враження в політичних колах Льондону і Парижа. В суботу 8. ц. м. англійський кабінет відбув нараду під проводом мін. Саймона, бо прем. Чемберлен виїхав на свята. Одначе вже в неділю 9. ц. м. прем. Чемберлен вернувся до Льондону і вponеділок вполудне відбулося надзвичайне засідання кабінету (вперше підчас Великодніх Свят від часів світ. війни). У Форін Офіс урядував у неділю 9. ц. м. мін. Галіфакс, цілий день відбував наради з амбасадорами Франції, Туреччини, послами Греції та Румунії і шарже д афер Італії. Мін. Галіфакс у гострім тоні остеріг представника Італії, що на випадок нападу італійської фльоти на грецький острів Корфу англійський уряд вважатиме це початком війни Італії проти Англії. Італ. представник запевнив, що військова окупація є тимчасова й Італія не посунеться поза межі Альбанії. Крім того британський амбасадор льорд Перт у Римі двічі розмовляв з мін. Чяно підкреслюючи затрівоження Англії концентрацією італійських військ у Лібії та домагався швидкого відкликання італійського війська з Еспанії.

Далі мін. Галіфакс відбув нараду з шефом ґенерального штабу та з адміралом Кенінґгемом. Від неділі 9. ц. м. британська фльота на Середземному Морі, що складається з 5-ох панцирників, 6 кружляків, 1 авіоматки, 60 контр торпедовців, 20 підводних суден 30 торпедовців та міноносців, є у воєнному поготівлі.

Панцирник „Малєя" з Ментони відплив у невідомому напрямі.

Прем. Чемберлен скликав на четвер 13. ц. м. парлямент на надзвичайне засідання, на якому зложить заяву у справі ґарантій кордонів Греції. Британський уряд заґарантує непорушність і незалежність Греції і кожну акцію проти нарушення цих ґарантій для Греції вважатиме ворожою проти В. Британії. Політичні кола запевняють, що таку саму заяву зложить теж прем. Чемберлен щодо Туреччини. Кружляють поголоски, що на надзвичайнім засіданні анґлійського кабінету радили над виповідженням італійсько-анґлійського договору.

Французькі міністри теж не мали спокійних Великодніх Свят. Прем. Даладіє і мін. Бонне перервали в суботу відпустки і вернулися до Парижа, де мін. Бонне відбув у неділю рано нараду з през. Лебреном, опісля з представниками В. Британії, СССР, Греції та Румунії. В неділю пополудні прем. Даладіє і мін. Бонне відбули довшу нараду з міністрами національної оборони.

В Парижі переконані, що військова акція в Альбанії це закроєна на велику мірку офензива держав оси Рим-Берлін з метою поділу Балкану між обох партнерів. Її започаткує один з партнерів, нападаючи на найслабшого сусіда. Тому Франція прилучиться до ґарантій Англії у справі незалежности і непорушности Греції.

КОНЦЕНТРАЦІЯ ІТАЛІЙСЬКОЇ ФЛЬОТИ НА ЕҐЕЙСЬКІМ МОРІ?

Грецький посол у Парижі Політіс повідомив мін. Бонне про концентрацію італійських збройних сил на Додеканезі і острові Родос. Одночасно посол заявив, що грецький уряд рішений збройно виступити проти Італії на випадок нарушення Греції.

АКЦІЯ ГРЕЦІЇ, ТУРЕЧЧИНИ І РУМУНІЇ.

АТЕНИ, ПАТ. Прем. Метаксас видав відозву до грецького народу запевняючи, що уряд має всі необхідні засоби, щоб запевнити незалежність держави. Далі грецький уряд відкликав зі святочних відпусток військових та урядовців. Крім того військо обсадило всі важніші стратеґічні місцевости. Вістки про мобілізацію деяких річників дотепер не потвердили.

АНКАРА, ПАТ. В Анкарі відбулося засідання ради міністрів, на якій міністр закордонних справ Сараджоґлю обговорив хід розмов з мін. Ґафенку.

Офіційний комунікат по закінченні цих нарад каже, що слід далі вести мирну і рішучу політику балканського порозуміння, щоб зміцнити безпеку і незалежність заприязнених держав.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Король Карло виїхав на інспекцію до Добруджі.

МУСОЛІНІ ДЯКУЄ ЮГОСЛАВІЇ

РИМ, ПАТ. Мусоліні переслав за посередництвом італійського посла у Білгороді подяку в імени уряду за становище Югославії у справі подій в Альбанії.

З природи і життя.

ЛІК. БОГДАН ГАЛІБЕЙ.

Вплив епідемій на культуру людства.

Кожна людина дивиться по свому на ріжні справи цього світа. Під кутом своєї спеціяльности роздумує над долею та культурою людства економіст, під іншими кутами історик, політик чи духовник. Тимто й не диво, що такий спеціяльний, питомий свому фахові погляд на культуру людства має лікар, що бачить багато справ інакше, часом навіть глибше від інших.

ЕПІДЕМІЇ І СУСПІЛЬНІ ПЕРЕМІНИ.

Ось нпр. для історика якась з епідемій, що шаліли в давніх часах, це лиш малий епізод у його викладах. А тимчасом для втаємничених очей лікаря ті „малі" історичні епізоди виясняють цілу низку великих перемін в історії та культурі людства. Дослідами над тим безсумнівним впливом великих епідемій на життя давніших людських середовищ занявся професор університету в Кензас (Зл. Д. П. А.) Мейор.

Епідемії в давніших часах, коли не знали ще бактерій мали характер таємних і стихійних нещасть — катастроф, що косили більше жертв ніж найгрізніші воєнні заверухи. Вони ширилися як пожежа, розливалися справжнім океаном смерти забираючи міліони жертв.

Одна тільки чума („морове повітря") спричинила кінець золотого віку Перікля в Атенах, вона-ж спустошила в 14. стол. Францію та Італію, а в 16. Англію. Брак робучих рук, спричинений „моровим повітрям", був м. ін. причиною створення стану середньозаможніх рільників, бо великі земельні власники мусіли позбуватися землі, до обробу якої не стало їм робітників. Це знову піднесло життєву стопу широких мас.

„ВЯЗНИЧНА ГАРЯЧКА".

Неменший жах ще до недавна до [illegible] бактерійних часів, викликувала таємна хороба, що проявлялась появою дрібненьких плям, гарячкою, маячінням та спрагою, якої не можна вгасити. Сьогодні знаємо, що ця недуга, яка в самій тільки Тосканії у 16. столітті загорнула 100.000 жертв — це плямистий тиф. Нині в часах протитифозної щіпля[illegible] львівського вченого проф. Вайгля вона не грізна, але тоді ті червоні дрібні плями викликали справжню паніку в цілій Европі, а розносили її у маршах війська, що бродили по цілій Европі.

У 18. стол. плямистий тиф став справжнім нещастям для Англії, де у вязницях розпаношився, знаний там під назвою „вязничної гарячки". Та назва зрештою дуже давня, бо хоробу під тою назвою знали вже у вязницях старовинного Риму: так нпр. Сенкевич змальовує у своїм „Кво вадіс" вибух тої епідемії у римських вязницях за часів Нерона, коли вони були переповнені християнами. В Англії появу тої епідемії серед вязнів повитало громадянство з великим обуренням, вважаючи її „Божою карою за жорстокости, що їх допускаються супроти вязнів". Цікаве, що тодішня медицина (18. стол.) була дуже близька до правдивої причини поширювання епідемій плямистого тифу, бо тодішній корабельний лікар Джеймс Лінд радив одному з вязнів викаджувати димом, щоб „усунути зараження і знищити хробачню". Відома-ж річ сьогодні, що носіями тої епідемії є саме насікомі, зокрема воші.

Плямистий тиф мав вирішну ролю на долю світа також підчас відомої виправи Наполеона до Москви в 1812. р., що заломилась не так під впливом морозів і браку харчів як від епідемії плямистого тифу серед його військ.

„МОРОВЕ ПОВІТРЯ".

Історія, яку вчимося у школі, згадує тільки про чарівну красу столиці Греції за часів мудрого законодавця Перікля. Зате вона зовсім не згадує про жахливі сп[illegible]в у тому місті, про рої комах і мух, про цілі армії щурів у тому гарному, але брудному місті. Страшна епідемія чуми, яку саме розносять щурі, положила у таких умовинах кінець золотій добі Атен Перікля.

Таксамо чума, що шаліла в 14. столітті в Европі положила кінець середньовічу, вона створила новий погляд на Бога, звернула їх очі до Нього і до неба, у висліді чого стала причиною будування стріляючих у небо будівель ренесансу.

ЕПІДЕМІЇ І КОРОЛІ.

У тих часах лікарі були просто безрадні в обличчі тих страшних масових епідемій. Тимто з того часу маємо багато злобних карикатур на безрадних синів Ескулапа, вдягнених у маски, довгі шати і окуляри. Таксамо страшні, таємні епідемії дошкулювали королям та іншим всевладним, в яких руках спочивала тоді доля їх народів. Це відбивалося також... на податках, бо утримання блискучих дворів коштувало багато, а населення було рідке, здесятковане пошестями. Через те нпр. в Англії створили навіть податок від ...вікон; бідні люди спішно замуровували вікна, і тимсамим ще більше помагали епідеміям.

Які велитенські наслідки мали заразливі хороби на долю людства видно хоч би на прикладі англійського короля Генрика VIII., що мав вісім жінок. Він мав препогану шкірну недугу, тимто не диво, що ніяка з його жінок не могла йому дати здорового нащадка. Звідсіля і його постійні розводи, ворожнеча з Римом і створення англіканської церкви. Це змінило долю Англії, а причиною цієї велитенської переміни була дуже мала - малесенька бактерія довжини кілька тисячних міліметра — т. зв. бліда спірохета.

СУХОТИ, ДИФТЕРИТ І ПРОКАЗА.

Епідемія туберкульози, званої популярно „сухотами" не вигасла ще дотепер, але навпаки, вона обхопила цілу земну кулю. Її жертвою впали такі ґенії і світлі уми людства, як св. Франц з Ассижу, і, пізніше, Шопен, Стіфензон, Кальвін, Спіноца, Шіллер та ін.

Не менш жахливі втрати приносили давніше проказа і дифтерія, з яких перша опанована тепер ізолюванням хворих, а друга винаходом цілющої сироватки, що неминуче ратує від смерти.

Бували випадки, що саме хвороби і епідемії помагали деяким людям і визволяли їх укриті таланти. Ось нпр. сухітнича евфорія (ненормально щасливе самопочуття) Шіллера помогла знятися на вершини поезії. Распутін міг провадити свою шкідницьку місію тільки завдяки гемофілії наслідника російського престолу, а одна з найгірших шкірних недуг, на яку нездужав неодин з володарів світа також нераз зміняв обличчя світа.

Тому оправданий окремий погляд, з яким лікар дивиться на цілий ряд великих світових перемін, на світоглядові та суспільні революції, яких причиною був і є часто дрібненький, невидний голим оком мікроорганізм - зарязок, що точить вперто будинок культури людства і стає причиною великих перемін.

Цікаві новини.

Кремінна лямпа і мотилі.

Одна з нюйорських фірм, що займаються годівлею мотилів насвітлювала молоденькі мотилі кремінною (кварцовою) лямпою. Показалося, що вже невеликі давки позафіолетних променів кремінної лямпи вистачали, щоб мотилі скоріше розвивалися. Також крильцята насвітлюваних мотилів були темніші ніж звичайно.

Найвищий верх Атлясу.

До недавна найвищим верхом гір Атлясу у французькому Марокку вважали верх Джебель Мусса. Тепер дослідники ствердили, що вищий є верх Бу Нацер, що лежить в полу-східнім відгалуженні цих гір. Він високий на 3.340 м. і перевищає Джебель Мусса на 150 м.

Мідь у морській воді.

Океанографічна експедиція „Метеора", що вела досліди в середущій та полудневій частині Атлянтійського Океану розсліджувала м. ін. також кількість міді в морській воді. У поверхових верствах моря Сарґасса згущення міді вагалося від 3—6 міліонових грама на літру води, — в більших глибинах кількість міді доходила до 30 міліонових грама на літру води. Тому, що в морській воді такий малий процент міді, упадає теорія, що синява морської води походить з міді.

Штука правильного кашлю.

І кашляти треба вміти. Італійський лікар Генрічі є думки, що люди не вміють правильно кашляти. Звичайно роблять при кашлі скорий вдих отвертими широким устами. Тимчасом значіння і вартість кашлю полягає на усуванні з віддихових доріг (легені, бронхи) усяких непотрібних тіл (слизь, бактерії і т. п.), а згаданий вдих заганяє їх ще глибше. Тому перед кашлем треба поволі і глибоко втягнути повітря носом, бо через те легені більше випов-нюються повітрям і тому кашель ліпше прочищує легені. Таксамо підчас повільного вдиху носом повітря огрівається, менше дразнить віддихові дороги і слабше побуджує їх до нового нападу кашлю.

Товщ з муки і цукру.

Два римські хеміки Джердані і Мареллі подають, що під впливом дріжджей і грибка плісні (аспергіллюс нігер і пеніціллюм звапі-кум) вдалося їм дістати з вуглеводонів (мука цукор) товщеві тіла.

Підморський Кеніон.

Одним з найбільших чудес природи є славний Великий Кеніон у стейті Арізона Зл.Д.П.А. Є це на кількадесять км. довгий яр, щілина в поверхні землі глибока на кількасот метрів на дні якої пливе ріка Кольорадо. Ще цікавіший і більший такий кеніон, що находиться на дні моря коло західних берегів Каліфорнії, на-йшла виправа університету в Іллінойс, що міряла глибину моря в тих околицях. Підводний кеніон глибокий на 7.000 стіп, його стіни збудовані з твердих скель і урвисті. Цей кеніон був колись безсумніву на поверхні землі і найшовся на дні моря наслідком обнижуючих рухів земної шкаралупи, що допровадили до затоплення великих просторів суміжних з Каліфорнією.

Бактерії у граді.

Бактеріольогічні розсліди кульочок граду виказали, що зі стерилізованих зерен граду в ріжних пожизках в темп. 37° Ц. розвивалися кольонії хоробтворчих бактерій. Між ними розпізнали гнильні та кишкові бактерії як ен-терококи, стафільококи, стрептококи, пне-мококи, бактерії дифтериту та ін. Усі з мікроорганізмами з одної сторони можуть ви-кати з водою глибоко в землю, — з другої пливуть з повітряними струями навіть на значні висоти. Зате дослідники не знайшли в кульочках якихось таких бактерій, які не були б відомі на землі.

Відкриття мінеральних скарбів.

В Югославії в околиці м. Приштина відкрили нові зложжя цинку і олива. В околиці Нішу натрапили [illegible] багаті жили міді, в яких є до 30 прц. того [illegible]лю.

В Манджурії [illegible]дкрили пребагаті зложа залізної руди, [illegible] оцінюють на міліярд тон.

У Чіле в м. [illegible]ужо найшли найбагатші в світі поклади нікля.

Спортова сторінка.

Фатальна гра нервів.

ПЕРЕМИШЛЬ 9. IV. **ПОЛЬОНІЯ — СЯН 3:2 (3:0).**

Вирішальні змагання за мистецтво Окружної Ліґи, які відбулися на грищі Польонії закінчилися нещасливою програною сяновиків.

Сян: Гуцул, Побідинський, Буш, Опиєк, Федорович, Неофіта, Нижанківський, Березовський, Турко, Суський, Медицький (отже Сян грав без знаменитого заложника Медвети й Гібалевича, розбитих на змаганнях із РКС-ом).

Польонія: Керн, Конський, Залінський, Дутко, Шимоновський, Гловач, Сліш, Луць, Корпак, Кляйн і Філяк. Отже Польонія здобулася на найліпший склад, на який лиш було її стати.

Суддя п. Гавсман. Видців 2000.

Сян починає гру під вітер і в перших хвилинах має навіть перевагу, яка крім рогу в 5 хв. не дає ніяких успіхів. У 9 хв. Медицький пробивається, але стріляє воротареві в руки. За хвилину така сама ситуація. У 12 хв. Опиєк вибивається знову стрілом у руки. У 14 хв. Гуцулові мяч із рук — на щастя без шкоди. В 14 хв. мяч дістає несподівано правий крайник Польонії і „дуром" попри сам стовпець здобуває перші ворота — 0:1. За хвилину стовп боронить Сян перед стратою воріт. У 24 хв. Опиєк подає мяч просто противникові під ноги, але Гуцул боронить робінзонадою. В 27 хв. Сян має ріг, одначе знову його не використовує. 33 хв. кінчиться фатально.: рука Буша, карний і 0:2. Катастрофу приносить 39 хв. Дутко подає здалека Кляйнові, який з-поміж заложників удається пробитися і 0:3 для Польонії. За хвилину така-ж сама ситуація з Корпаком, одначе Гуцул боронить. У 44 хв. заложники Сяну висуваються сильно до переду й лівий крайник опиняється сам на сам із Гуцулом та, на щастя, перевертається.

Друга половина — це безупинні наступи Сяну, одначе за вислід тих наступів і переваги, що її осягнули сяновики треба було довго ждати. У 7 хв. гарний і сильний стріл Суського минає на центиметри стовпець воріт. У 14 хв. воротар Польонії відіймає Суському мяч із ніг. У 16 хв. Суський знову марнує ідеальну позицію. Одначе нічого не виходить і грачі грають отак, коби дальше. Щойно в 33 хв. Турко дістає мяч і гарним стрілом із ... здобуває перші ворота 1:3. У 34 хв. Турко знову пробивається і з гострого кута здобуває другі ворота. — 2:3. Гра стає тимраз гостріша, при чому суддівський свисток раз-у-раз перериває гру. Сян грає довгий час майже за одні ворота. Під кінець Сян спихає Польонію зовсім під її ворота. Випад Польонії здержує з трудом Гуцул. Останню надію здобути ворота має ще в 41 хв. Нижанківський, одначе він марнує добру нагоду.

Ці змагання були одною з найгарніших стріч Сяну, які він із досі відбув. Ця слаба гра випала саме в зустрічі з Польонією, до якої Сян має взагалі пеха, з якою просто не вміє грати, хоч знає її наскрізь. Змагуни Сяну запоминають собі в боротьбі з місцевим противником всі засади техніки, що найкраще відбилося в неділю на грі залоги й помочі. Пара: Буш, який грав зовсім слабо і реконвалесцент Побідинський — творила велику прогалину у дружині Сяну. Головно в першій половині, здавалося, що ці грачі немов перший раз мають до діла з грищем, мячем, правилами... Побідинський поправився у другій половині, одначе недоставало йому доброго старту. Крім того він запускався рівно за далеко до переду. Неприсутність Медвети давалася сильно у знаки. Гуцул не міг боронити пропущених воріт. В помочі найкращий був Неофіта. Опиєк ... слабий; Федоровичеві нічого не вдавалося, при тому часто не було його на своїм місці. В нападі найкращий Турко й Медицький. Все-ж Турко випав слабо, як так зі своєї вини, як радше з вини партнерів, які не мали замало зрозуміння. Найслабший і продуктивний був Березовський, який псував усі акції. В цілості напад Сяну не міг вдоволити і він просто не вмів перейти через дефензиву противника. При ... зі стріл здобувався напад сяновиків д. рідко. Ця неділя програна знову поставила Сян в дуже невигідне положення, з якої важко буде видобутися.

ЛЬВІВ 9. IV. **ПОГОНЬ — УКРАЇНА 2:1 (0:0).**

Дружина чорно-червоних станула несподівано перед ... фактом, що замість грати змагання за мистецтво Окружної Ліґи зі запасною дружиною Погоні, мусіла розіграти стрічу з її повною репрезентацією. Таким чином на ділі зовсім легко ... із резервною дружиною, яка перед тижнем ... перегнала густо ще більш „резервовими" із ... програла легко 0:3 із слабою Польонією, ... найважчу стрічу з противником, який не ... Д, але і в Державній Лізі для кожної дружини ... горіхом. Тому теж до цих змагань змагуни чорно-червоних вийшли із поганим психічним настроєм і саме це їх психічну невиндержливість слід уважати їх найбільшою хибою. Що перемога Погоні виходила „на руку" Юнакові, який позбувся, бодай на якийсь час, найгрізнішого конкурента, про це зовсім зайве згадувати. Зате до міжнародньої стрічі із містцем Словаччини й б. дружиною чеської Державної Ліґи Братислави, виставила Погонь запасну дружину!

Другою причиною, що зложилася на програну України, була слаба фізична кондиція поодиноких змагунів, яких можна виправдати лиш тим, що не зі своєї і не з проводу вини опинилися несподівано без тренінґової площі. Як відомо Україна тренувала постійно на грищі Сокола-Батька. Слаба кондиція дружини особливо виявилася у другій половині, коли деяким змагунам уже не ставало сил.

Обі дружини грали в такім складі:

Україна: Босий, Мікльош II, Скоцень I; Каратницький, Нойман, Романець; Дицьо II, Гошовський, Мікльош I, Скоцень II, Магоцький.

Погонь: Альбанський, Єжовський, Бала; Гапін, Васевич, Єдинак; Дреґер, Майовський, Воляйін, Ціммер, Кальмірович.

В Україні добре заграла залога, в якій Скоцень не робив уже стільки промахів, що давніше. Мікльош зовсім добрий. Заложникам можна зробити лиш той закид, що надто вірили в офсайд при других воротах і дали тому спокійно Майовському стріляти до воріт.

Поміч грала незле, хоч не так як на попередніх змаганнях. Зокрема Нойман випав цим разом слабше. Найкращий був ще Романець. Каратницький з кожним метчом поправляється. На вину цілої помочі треба записати її надто дефенсивну гру. Напад не мав свого дня. Комбінації ще йому сяк-так вдавалися, одначе стріли зовсім не виходили і при тому було їх рішуче замало. Найпродуктивнішим грачем у нападі був Мікльош I і Магоцький — найслабшим, якщо його гру можна взагалі якоюсь нотою оцінити. Дицьо тяжкий, нерішучий, повільний, без найменшого бігу. Напад чорно-червоних грав у дійсности у чвірку. Скоценеві не вдавалися ні стріли, ні пробої, словом він не мав свого дня. Гошовський агресивний, але у другій половині таки надто агресивний (вільний із його вини і страта воріт із вільного). На стріл він мусить частіше рішатися. Як цілість, дружина України зробила назагал незле враження і якби не подані у вступі причини, то дружина чорно-червоних могла би зовсім добре думати про перемогу. Автім ця перемога була при дрібці щастя і в неділю можлива.

Погонь не легковажила України ні на мент: Всі її грачі грали завзято, намагаючись за всяку ціну осягнути перемогу, що теж їй у скромних розмірах повелося. Найкращою частиною Погоні була залога й поміч. Напад, як завжди напад Погоні, багато біганини, гострі подачі, небезпечні ситуації і на тому кінець. Перемоги для Погоні здобуває завжди своєю грою... поміч.

У I. половині гра була незвичайно цікава, хоч ні одна з дружин не здобула воріт. Справжньої причини не мала ні одна зі сторін, у деяких ментах напад чорно-червоних навіть частіше загрожував Альбанському. На 99% певних ситуацій мав у першій частині напад України рішуче більше. У другій частині Погонь сильно натискає. Україні не стає духу й вона обмежується якийсь час до дефензиви. Перші ворота здобуває Погонь із близького вільного, який іде в сам ріг воріт. Босий, заслонений не міг цього стрілу оборонити. Другі ворота здобуває Погонь на 7 хв. перед кінцем із офсайду. Ці ворота впали зовсім несподівано навіть для самої Погоні. Один із протинаступів чорно-червоних затримує оборонець Погоні рукою. Карний бє Мікльош II. і 1:2. Видців на цих змаганнях, які попередили стрічу Погонь I Б — Братислава к. 4000.

Драматичні змагання

ЛЬВІВ, 11. IV. **УКРАЇНА — СЯН 3:0 (0:0).**

Львівська публика вперше побачила стрічу двох наших тільних дружин у змаганнях за мистецтво Окружної Ліґи. Як відомо, минулоосінні змагання в Перемишлі закінчилися програною України. Цим разом змагання заповідалися доволі сензаційно, бо якщо для України стріча зі Сяном мала по минулонедільній програній тільки престіжове значіння, то вислід цієї стрічі для Сяну був свого роду „бути чи не бути". Перемога над Україною дала б змогу Сянові покинути останнє місце і зрівнятися а Польонією скількістю здобутих точок. Та доля виявилася й цим разом нелаєкава для Сяну й симпатична перемиська дружина, не зважаючи на завзятий опір та на доволі гарну для ока гру зійшла із грища переможена. Не помогли сяновикам навіть оклики заохоти львівської публики, яка цим разом свою симпатію звернула в великій мірі до чорно-синіх. Україна виявилася таки без сумніву кращою дружиною у зустрічі зі своїм пос...ьним суперником, не зважаючи на те, що густо-часто Сян осягав із провінціональними противниками куди кращі вислідн та більше завзяття від чорно-червоних. Виявилося, що на краще технічне опанування України та на її кращі тактичні розвязки комбінаційної гри цим разом справді гідна похвали й небувала амбіція сяновиків не вистачила, бо на кілька догідних ситуацій чорно-червоні використали тільки три і це вистачило на перемогу. Та на оправдання Сяну слід згадати про ще один дуже важний чинник, який має іноді вирішне значіння у змаганнях, а саме щастя. Якби Сян використав був нині тільки половину тих стовідсоткових нагод, то був би тож зійшов із грища переможцем, ще й до того високим. Та щастя стануло по боці України і в деяких ситуаціях під воротами чорно-синіх мяч наче зачарований вертівся поміж ноги кільканадцять секунд, попадав у воротаря, у стовпець, вертався знову до свого грача, опинювався вже майже на вільній підворітній лінії і вкінці якимсь чином із порожніх воріт опинювався на авті, чи на середині грища. І справді треба було подивляти помічників та залоги. України, як вони в таких ментах із неймовірною швидкістю опинювалися у загрожених місцях, просто загороджуючи ногами доступ до своїх воріт. Якби вони були в недільній зустрічі з Погонею виявили таку проворність, був би не міг Нехцьол стріляти преспокійно, ніким нетурбований других воріт. Автім кожна дружина має свої кращі і слабші дні. Цим разом прийшла черга на той „кращий" день України, хоч не зважаючи на програну, Сянові теж не можна було багато закинути.

На програну Сяну вплинула в першу чергу гра нападу сяновиків. Як довго в перемиській українській дружині не перестануть усі напасники грати на Турка, навіть у найідеальніших ситуаціях, так довго Сян осягатиме тільки дешеві успіхи зі слабшими противниками, на яких вистане тільки один Турко. В нападі мусять стріляти всі пять напасників, не лиш один. У цьому скривається тайна постійних програних при рівноряддій, а то навіть і оптично кращій грі Сяну.

В Сяні всі грачі заслуговують на признання, бо навіть і напасники, не зважаючи на згадану хибу, грали жертвенно й амбітно. Крайникам можна лиш закинути, що оба, зокрема лівий за довго возилися з мячем, замість віддавати його негайно до середини. В помочі д. добрий був Неофіта, лиш при кінці змагань дав себе опанувати нервам (поганий фавль на Ноймані). Федорович довший час розбивав успішно акції середущої трійки України. Побідинський кращий від Буша. Гуцул боронив із завзяттям, як справжній перемишляк.

В Україні на спеціяльне признання заслуговує знову залога (Скоценеві рішуче не годиться на такі неспортові „тріки", як відкопи мяча на авт за вказаний вільний для Сяну. Цього зі спортовою поведінкою не дасться погодити), лінія помочі та Гошовський і Скоцень у нападі. Зокрема Скоцень, по слабих недільних змаганнях здивував своєю завзятістю й гоном на ворота. Якщо таку форму він задемонструє в недільній стрічі проти Польонії в Перемишлі, то воротар Польонії напевне не буде дармувати.

Взагалі по цій стрічі можна сподіватися ренесансу форми напасників України. Автім до неділі не далеко. При кінці слід ще згадати Босого, який у великій мірі причинився до того, що Україна не втратила ні одних воріт та Дицьа, який ефектовною головкою здобув перші ворота для України, перервавши таким чином довготривале безворіття.

У ході гри було стільки нервів і стільки драматичних ментів, що його важко було б кількома словами описати. Вистане згадати, що в першій половині, не зважаючи на зусилля обох сторін та на численні нагоди, воріт ніхто не здобув. У другій половині теж треба було доволі довго ждати на ворота, що їх цим разом публика зовсім не витала оплесками і грімким „є". При повній байдужности глядачів ворота здобули по черзі Дицьо (головкою) по розі Магоцького, Гошовський (без потреби добивав уже в воротах його стріл Скоценя) і Скоцень.

Суддював п. Вебер, який мав зовсім легке завдання. Публики, що ждала несподіваної перемоги Сяну та тим самим надії на ратунок від деґрадації, було коло 1500 осіб.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІҐИ.

Львів. ПОГОНЬ (Стрий)—ГАСМОНЕЯ 1:0 (1:0).
Львів. ЛЄХІЯ—ВКС ЯРОСЛАВ 1:0 (1:0).
Львів. ЧОРНІ—РКС 2:0 (0:0).
Рашів. ЮНАК—РЕСОВІЯ 5:2 (3:2).

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІҐИ.

1. Юнак	14	21:7	32:16
2. Погонь I Б	15	18:12	39:25
3. Україна	14	17:11	35:19
4. Погонь (Стрий)	14	16:12	39:24
5. Ресовія	13	14:12	27:26
6. Чорні	12	13:11	22:21
7. Лехія	13	13:13	14:15
8. Гасмонея	14	13:15	15:19
9. ВКС	12	12:12	25:17
10. Корона	14	12:16	21:41
11. Польонія	14	11:17	20:30
12. РКС	14	9:19	8:15
13. Сян	15	9:21	15:40

Спортова сторінка.

Фатальна гра нервів.

ПЕРЕМИШЛЬ 9. IV. **ПОЛЬОНІЯ — СЯН 3:2 (3:0).**

Відплатні змагання за мистецтво Окружної Ліги, які відбулися на грищі Польонії закінчилися нещасливою програною сяновиків.

Сян: Гупул, Побідинський, Буш, Онисик, Федорович, Неофіта, Нижанківський, Березовський, Турко, Суський, Медицький (отже Сян грав без знаменитого halfa Медвети й Гібалевича, ранених на змаганнях із РКС-ом).

Польонія: Корн, Ковський, Зелінський, Дутко, Світковський, Гловач, Слиш, Луць, Корпак, Кляйн і Фітак. Отже Польонія здобулася на найліпший склад, на який лиш було її стати.

Судив п. Гавсман. Видців 2000.

Сян починає гру під вітер і в перших хвилинах не має переваги, яка крім рогу в 5 хв. не дає ніяких успіхів. У 9 хв. Медицький пробивається, але стріл іде воротареві в руки. За хвилину така сама ситуація кінчиться знову стрілом у руки. У 12 хв. Онисик вибиває Гупулові мяч із рук — на щастя без шкоди. В 14 хв. мяч дістає несподівано правий крайник Польонії і „дуром" попри самий стовпець здобуває перші ворота — 1:1. За хвилину стовп боронить Сян перед втратою воріт. У 24 хв. Онисик подає мяч просто противникові під ноги, але Гупул боронить робінзонадою. В 27 хв. Сян має ріг, одначе знову його не використовує. 33 хв. кінчиться фатально.: рука Буша, карний і 0:2. Катастрофу приносить 39 хв. Дутко подає здалека Кляйнові, якому в вині заложників удається пробитися і 0:3 для Польонії. За хвилину така-ж сама ситуація з Корпаком, одначе Гупул боронить. У 44 хв. заложники Сяну висуваються сильно до переду й лівий крайник опиняється сам на сам із Гупулом та, на щастя, перевертається.

Друга половина — це безупинні наступи Сяну, одначе на вислід тих наступів і переваги, що її осягнули сяновики треба було довго ждати. У 7 хв. гарний і сильний стріл Суського минає на центиметри стовпець воріт. У 14 хв. воротар Польонії відіймає Суському мяч із ніг. У 16 хв. Суський знову марнує ідеальну позицію. Сянові нічого не виходить і грачі грають стак, щоби лиш. Щойно в 33 хв. Турко дістає мяч і гарним стрілом із 5 м. здобуває перші ворота 1:3. У 34 хв. Турко знову пробивається і з гострого кута здобуває другі ворота. — 2:3. Гра стає чимраз гостріша, при чому суддівський свисток раз-у-раз перериває гру. Сян грає довгий час майже на одні ворота. Під кінець Сян спихає Польонію зовсім під її ворота. Напад Польонії здержує з трудом Гупул. Останню надію здобути ворота має ще в 41 хв. Нижанківський, одначе він марнує добру нагоду.

Ці змагання були одною з найгарніших стріч Сяну, що він їх досі відбув. Ця слаба гра випала саме в зустрічі з Польонією, до якої Сян має взагалі пеха, з якою просто не вміє грати, хоч знає її наскрізь. Змагуни Сяну легковажать собі в боротьбі з місцевим противником всі засади техніки, що найкраще відбилося в неділю на грі залоги й помочі. Пара: Буш, який грав зовсім слабо і реконвалесцент Побідинський — творила величезну прогалину у дружині Сяну. Головно в першій половині, здавалося, що ці грачі немов перший раз стали до діла з грищем, мячем, правилами... Побідинський поправився у другій половині, одначе недоставало йому доброго старту. Крім того він запускався рівночасно за далеко до переду. Неприсутність Медвети дала взнаки сильно у знаки. Гупул не міг боронити пропущених воріт. В помочі найкращий був Неофіта. Онисик і Федорович слабий; Федоровичеві нічого не вдавалося, що тому часто не було його на своїм місці. В нападі найкращий Турко й Медицький. Все-ж Турко випав слабо, не так зі своєї вини, як радше з вини партнерів, які виявляли замало зрозуміння. Найслабший і просто безрадійний був Березовський, який псував усі акції. В цілості напад Сяну не міг вдоволити і він просто з трудом переходив через дефензиву противника. При цьому на стріл здобувався напад сяновиків д. рідко. Ця непотрібна програна знову поставила Сян в дуже невигідну позицію, з якої важко буде видобутися.

ЛЬВІВ, 9. IV. **ПОГОНЬ — УКРАЇНА 2:1 (0:0).**

Дружина чорно-червоних стикнулася несподівано перед доконаним фактом, що замість грати змагання за мистецтво Окружної Ліги зі запасною дружиною Погоні, мусіла розіграти стрічу з її повною репрезентативною одинацяткою. Таким чином на ділі зовсім легкий мечт із резервовою дружиною, яка перед тижнем Погонь перетикала густо ще більш „резервовими" із ... програла легко 0:3 із слабою Польонією, перемінився у найважчу стрічу з противником, який не лише в О. Л., але і в Державній Лізі для кожної дружини є ... опонентом. Тому теж до цих змагань змагуни чорно-червоних вийшли із поганим почуванням налаштування і саме цю із психічну неприготованість слід уважати їх найбільшою хибою. Що перемога Погоні виходила „на руку" Юнакові, який позбувся, бодай на якийсь час, найгрізнішого конкурента, про це зовсім зайве згадувати. Зате до міжнародньої стрічі із мистцем Словаччини й б. дружиною чеської Державної Ліги Братислави, виставила Погонь запасну дружину!

Другою причиною, що зложилася на програну України, була слаба фізична кондиція поодиноких змагунів, яких можна виправдати лиш тим, що не зі своєї і не з проводу вини опинилися несподівано без тренінгової площі. Як відомо Україна тренувала постійно на грищі Сокола-Батька. Слаба кондиція дружини особливо виявилася у другій половині, коли деяким змагунам уже не ставало сил.

Обі дружини грали в такім складі:

Україна: Босий, Мікльош II, Скоцень I; Каратницький, Нойман, Романець; Дицьо II, Гошовський, Мікльош I, Скоцень II, Магоцький.

Погонь: Альбанський, Єжевський, Бала; Ганін, Васевич, Єдинак; Дрегер, Майовський, Волшін, Ціммер, Казьмірович.

В Україні добре заграла залога, в якій Скоцень не робив уже стільки промахів, що давніше. Мікльош зовсім добрий. Заложникам можна зробити лиш той закид, що надто вірили в офсайд при других воротах і дали тому спокійно Майовському стріляти до воріт.

Поміч грала незле, хоч не так як на попередніх змаганнях. Зокрема Нойман випав цим разом слабше. Найкращий був ще Романець. Каратницький з кожним метчом поправляється. На вину цілої помочі треба записати її надто дефенсивну гру. Напад не мав свого дня. Комбінації ще йому сяк-так вдавалися, одначе стріли зовсім не виходили і при тому було їх рішуче замало. Найпродуктивнішим грачем у нападі був Мікльош I і Магоцький — найслабшим, якщо його гру можна взагалі якоюсь нотою оцінити. Дицьо тяжкий, нерішучий, повільний, без найменшого бігу. Напад чорно-червоних грав у дійсности у чвірку. Скоцеві не вдавалися ні стріли, ні пробої, словом він не мав свого дня. Гошовський агресивний, але у другій половині таки надто агресивний (вільний із його вини і страта воріт із вільного). На стріл він мусить частіше рішатися. Як цілість, дружина України зробила назагал незле враження і якби не подані у вступі причини, то дружина чорно-червоних могла би зовсім добре думати про перемогу. Автім ця перемога була при дрібці щастя і в неділю можлива.

Погонь не легковажила України ні на мент: Всі її грачі грали завзято, намагаючись за всяку ціну осягнути перемогу, що теж їй у скромних розмірах повелося. Найкращою частиною Погоні була залога й поміч. Напад, як завжди напад Погоні, багато біганини, гострі подачі, небезпечні ситуації і на тому кінець. Перемоги для Погоні здобуває завжди своєю грою... поміч.

У I. половині гра була незвичайно цікава, хоч ні одна з дружин не здобула воріт. Справжньої причини не мала ні одна зі сторін, у деяких моментах напад чорно-червоних навіть частіше загрожував Альбанському. На 99% певних ситуацій мав у першій частині напад України рішуче більше. У другій частині Погонь сильно натискає. Україні не стає духу й вона обмежовується якийсь час до дефензиви. Перші ворота здобуває Погонь із близького вільного, який іде в сам ріг воріт. Босий, заслонений не міг цього стрілу оборонити. Другі ворота здобуває Погонь на 7 хв. перед кінцем із офсайду. Ці ворота впали зовсім несподівано навіть для самої Погоні. Один із протинаступів чорно-червоних затримує оборонець Погоні рукою. Карний бє Мікльош II. і 1:2. Видців на цих змаганнях, які попередили стрічу Погонь I Б — Братислава к. 4000.

Драматичні змагання

ЛЬВІВ, 11. IV. **УКРАЇНА — СЯН 3:0 (0:0).**

Львівська публика вперше побачила стрічу двох наших чільних дружин у змаганнях за мистецтво Окружної Ліги. Як відомо, минулоосінні змагання в Перемишлі закінчилися програною України. Цим разом змагання заповідалися доволі сензаційно, бо якщо для України стріча зі Сяном мала по минулонедільній програній тільки престіжове значіння, то вислід цієї стрічі для Сяну був свого роду „бути чи не бути". Перемога над Україною дала б змогу Сянові покинути останнє місце і зрівнятися з Польонією скількістю здобутих точок. Та доля виявилася й цим разом неласкава для Сяну й симпатична перемиська дружина, не зважаючи на завзятий опір та на доволі гарну для ока гру зійшла із грища переможена. Не помогли сяновикам навіть оклики захоти львівської публики, яка цим разом свою симпатію звернула в великій мірі до чорно-синіх. Україна виявилася таки без сумніву кращою дружиною у зустрічі зі своїм перемиським супротивником, не зважаючи на те, що густо-часто Сян осягав із провінціональними противниками куди кращі висліди та більше завзяття від чорно-червоних. Виявилося, що на краще технічне опанування України та на її кращі тактичні розвязки комбінаційної гри цим разом справді гідна похвали й небувала амбіція сяновиків не вистачила, бо на кілька догідних ситуацій чорно-червоні використали тільки три і це вистачило на перемогу. Та на оправдання Сяну слід згадати про ще один дуже важний чинник, який має іноді вирішне значіння у змаганнях, а саме щастя. Якби Сян використав був вині тільки половину тих стовідсоткових нагод, то був би теж зійшов із грища переможцем, ще й до того високим. Та щастя стануло по боці України і в деяких ситуаціях під воротами чорно-синіх мяч наче зачарований вертівся поміж ноги кільканадцять секунд, попадав у воротаря, у стовпець, вертався знову до свого грача, опинювався вже майже на вільній підворітній лінії і врешті якимсь чином із порожніх воріт опинювався на авті, чи на середині грища. І справді треба було подивляти помічників та залоги України, як вони в таких ментах із неймовірною швидкістю опинювалися у загрожених місцях, просто загороджуючи ногами доступ до своїх воріт. Якби вони були в недільній зустрічі з Погонею виявили таку проворність, був би не міг Нехцьол стріляти преспокійно, ніким нетурбований другиx воріт. Автім кожна дружина має свої кращі і слабші дні. Цим разом прийшла черга на той „кращий" день України, хоч не зважаючи на програну, Сянові теж не можна було багато закинути.

На програну Сяну вплинула в першу чергу гра нападу сяновиків. Як довго в перемиській українській дружині не перестануть усі напасники грати на Турка, навіть у найідеальніших ситуаціях, так довго Сян осягатиме тільки дешеві успіхи зі слабшими противниками, на яких вистане тільки один Турко. В нападі мусять стріляти всі пять напасників, не лиш один. У цьому скривається тайна постійних програних при рівнорядній, а то навіть і оптично кращій грі Сяну.

В Сяні всі грачі заслуговують на признання, бо навіть і напасники, не зважаючи на згадану хибу, грали жертвенно й амбітно. Крайникам можна лиш закинути, що оба, зокрема лівий за довго возилися з мячем, замість віддавати його негайно до середини. В помочі д. добрий був Неофіта, лиш при кінці змагань дав себе опанувати нервам (поганий фавль на Ноймані). Федорович довший час розбивав успішно акції середущої трійки України. Побідинський кращий від Буша. Гупул боронив із завзяттям, як справжній перемишлянин.

В Україні на спеціяльне признання заслугує знову залога (Скоценеві рішуче не годиться на такі неспортові „тріки", як відкопи мяча на авт за ...заний вільний для Сяну. Цього зі спортовою поведінкою не дасться погодити), лінія помочі та Гошовський і Скоцень у нападі. Зокрема Скоцень, по слабих недільних змаганнях здивував своєю завзятістю й гоном на ворота. Якщо таку форму він задемонструє в недільній стрічі проти Польонії в Перемишлі, то воротар Польонії напевно не буде дармувати.

Взагалі по цій стрічі можна сподіватися ренесансу форми напасників України. Автім до неділі не далеко. При кінці слід ще згадати Босого, який у великій мірі причинився до того, що Україна не втратила ні одних воріт та Дицьо, який ефектовною головкою здобув перші ворота для України, перервавши таким чином довготривале безворіття.

У ході гри було стільки нервів і стільки драматичних ментів, що його важко було б кількома словами описати. Вистане згадати, що в першій половині, не зважаючи на зусилля обох сторін та на чисельні нагоди, воріт ніхто не здобув. У другій половині теж треба було доволі довго ждати на ворота, що їх цим разом публика зовсім не витала оплесками і грімким „є". При повній байдужности глядачів ворота здобули по черзі: Дицьо (головкою) по розі Магоцького, Гошовський (без потреби добивав уже в воротах його стріл Скоцень) і Скоцень.

Суддював п. Вебер, який мав зовсім легке завдання. Публики, що ждала несподіваної перемоги Сяну та тим самим надії на ратунок від деградації, було коло 1500 осіб.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

Львів. ПОГОНЬ (Стрий)—ГАСМОНЕЯ 1:0 (1:0).
Львів. ЛЕХІЯ—ВКС ЯРОСЛАВ 1:0 (1:0).
Львів. ЧОРНІ—РКС 2:0 (0:0).
Рашів. ЮНАК—РЕСОВІЯ 5:2 (3:2).

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1. Юнак	14	21:7	32:16
2. Погонь I Б	15	18:12	39:25
3. Україна	**14**	**17:11**	**35:19**
4. Погонь (Стрий)	14	16:12	39:24
5. Ресовія	13	14:12	27:26
6. Чорні	12	13:11	22:21
7. Лехія	13	13:13	14:15
8. Гасмонея	14	13:15	15:15
9. ВКС	12	12:12	25:17
10. Корона	14	12:16	21:41
11. Польонія	14	11:17	20:30
12. РКС	14	9:19	8:19
13. Сян	15	9:21	18:40

ТОВАРИСЬКІ СТРІЧІ.

ЛЬВІВ. 9. IV. **Братислава — Погонь I Б 2: 1 (0:1).**
ЛЬВІВ. 10. IV. **Братислава — Погонь 0:2 (0:1).**
ЛЬВІВ. **БСКРТ Будапешт — Лехія 6:1 (3:1).**
ДРОГОБИЧ. **Юнак — БСКРТ Спортгесілст 2:1 (1:1).**
КАТОВИЦІ. **Кішпешт — АКС 2:1 (2:0).**
КАТОВИЦІ. **Рух — Кішпешт 2:1 (1:0).**
КРАКІВ. **Електромош — Краковія 1:0 (1:0).**
ВАРШАВА. **Геданія — Варшавянка 3:1 (2:1)**
КРАКІВ. **Висла — Електромош 1:0 (1:0).**

ЗОРЯ — СТЕП 6:0 (1:0).

Змагання за мистецтво Б-кляси між двома українськими суперниками покінчилися заслуженою, хоч трохи за високою перемогою Зорі. Перших 20 хвилин не вказувало на таку високу перемогу. Щойно друга половина гри зазначилася помітною перевагою Зорі, яка перевищала противника у всіх лініях. Напад Зорі, який завжди є слабою точкою дружини, цим разом заграв зовсім поправно і вдоволяв як комбінаційною грою так і стрілами. Навіть Крушельницький, який не грішить скорістю і стартом до мяча, вчора вдоволив вповні. В другій половині на лучнику випав він ліпше, як у першій на правім крилі. Загалом цілий напад предоставляв цим разом зіграну цілість. Поміч цим разом трохи слабша (особливо Данилевич), назагал виконала своє завдання вдоволяючо, не маючи при дуже слабім нападі Степу великої роботи. Оборона Зорі пересічна, Миськів слабший як на останньому метчу зі Зожею. Воротар Балдик чимраз певніший.

Дружина Степу — це збір 11-ох змагунів, які взаємно себе не розуміють, не є зі собою зіграні, а всі недостачі надробляють великою амбіцією. Та мусять вони теж тямити, що при амбіції потрібні ще інші вальори, без яких ніяка футбольна дружина не може обійтись, а саме планова комбінаційна гра, но і в останній хвилині рішальний стріл. Тих вальорів недостає Степові. В нападі Степу ще можливі Осипович і Верходай, Огній і оба крайники: безвадійні. Таксамо бічні помічники. Сам Тимцьо не міг вдержувати цілого нападу противника. Оборона непевна, воротар Гозіяш не завинив пропущених воріт.

Воротами поділилися: Крушельницький 3 (в тім один з карного), Ґарбачевський, Максимів і Балдик. Видців дуже мало. Суддював п. Гельцель, який уживав свого свистка за часто.

ЗМАГАННЯ НАШИХ МОЛОДШИХ ДРУЖИН.

ЖОВКВА, 11. IV. **УСТ. СТРІЛА—ҐВЯЗДА** (Львів) **1:2 (0:0). Перша цьогорічна товариська стріча жовківської Стріли із львівською жидівською дружиною, що виступила у скріпленому складі, випала для наших змагунів зовсім задовільно. Якби не знаменита оборона гостей, то вислід був би зовсім інакший. Новий воротар Ґвязди ловив бравурно цілі десятки гарних стрілів грачів Стріли. Ввесь час перевага Стріли, безліч добрих позицій і тільки пехові слід приписати такий вислід змагань. У склад нашої дружини ввійшли 4 резервові грачі. Публики багато. Суддював добре п. Леськів. Ця перша весняна стріча повинна заохотити наших жовківських змагунів до солідної праці над собою, бо без труду і жертви лаврових вінців нема і не буде навіть у фатальній для Стріли ц-клясі.** **М. Бачний**

Дрогобич. БЕТАР—ВАТРА 1:0 (1:0).

Товариські змагання Ватри з А-клясовим Бетаром закінчилися скромною перемогою жидівської дружини.

Перемишль. СЯН II—ПОЛЬНА I Б 3:0 (2:0).

Товариські змагання.

Амбасадор Ліпський приїхав до Варшави.

Авас подає, що до Варшави прибув із Берліна польський амбасадор Ліпський, щоб зложити звіт із своєї останньої розмови з мін. Рібентропом.

ВИЇЗД МАДЯРСЬКИХ ДЕЛЕҐАТІВ НА ГІТЛЕРІВСЬКІ РОКОВИНИ.

БУДАПЕШТ, ПАТ. На роковини 50-ліття уродин канцлера Гітлера виїздить до Берліна мадярська делеґація у складі: міністр торговлі Кундер, міністр хліборобства Михайло Телекі, міністр без теки Ярош, б. премієри Дарані та Імреді та двох послів.

Запрошення на гітлерівські паради до Берліна дістав теж і Чакі, одначе він не зможе виїхати до Берліна, тому, що одночасно виїзджає до Риму.

Бомба під німецькою амбасадою в Чіле

БУЕНОС АЙРЕС, ПАТ. Повідомляють тут та Сантяго де Чіле, що невислідженi справники підложили під будинок німецької амбасади бомбу, яка вибухла в год. 2. уночі, спричинивши невеликі шкоди у входових дверях та у вікнах амбасади

Париж погрожує Еспанії.

ПАРИЖ, 11. 4. ПАТ. До Парижа прибув сьогодні амбасадор Франції в Бургосі маршал Петен, який відбув після приїзду нараду з мін. Бонне. Приїзд амбасадора Петена до Парижа пояснюють в політичних колах збільшеним зацікавленням Парижа еспанськими справами. Французькі політичні кола й преса не скривають свого збентеження настроями еспанських політичних кол. Нема двох думок, що начальною проблемою французько-еспанських взаємин є справа відкликання італійських частин з Еспанії. Сьогоднішній „Пті Журналь" заповідає навіть, що якщо Еспанія далі проволікатиме з полагодою тієї справи, то не є виключене, що французький та англійський уряд буде вимагати від Еспанії деяких ґарантій. Той часопис натякає, що могло б іти про обсадження еспанського Марока та острову Мінорка французькими частинами.

—o—

Частинна мобілізація Голяндії.

ГАҐА, ПАТ. З уваги на теперішню політичну ситуацію, яка може загрозити ріжними комплікаціями, голяндський уряд покликав сьогодні під зброю резервістів із частин оборони погранична.

РАДІОПРОМОВА ГОЛЯНДСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

Горяндський премієр **Коляйн** виголосив у радіо промову, в якій **оправдував мобілізаційні розпорядки Голяндії.** Голяндія хоче за всяку ціну вдержати невтральність при всіх нагодах і тому лиш поробила ріжні військові кроки на своїй границі. Всі ті розпорядки зовсім не доказують ще того, щоб Голяндії грозила яканебудь небезпека. Ці розпорядки слід уважати як засоби обережности і їх проголошено з уваги на загальну европейську ситуацію, та щоб успокоїти таким чином прилюдну опінію. **Голяндія рішена боронити незалежности держави і невтральности нетільки словами, але й чином. Тому теж треба було забезпечити кордони, щоб на випадок потреби можна було перевести мобілізацію.**

У звязку з відозвою королеви Вільгельміни, яка закликала нарід дозброїтися душевно й морально, студенти всіх голяндських університетів вислали до королеви маніфест, в якому заявили, що вони готові виконати всі прикази королеви, що вона їх видасть для оборони незалежности Голяндії.

—o—

Яке буде становище Анґлії у справі ситуації на Середземнім морі.

У звязку з теперішньою ситуацією в Европі та зокрема у звязку з альбанськими подіями пише „Таймс", що англійський уряд вважав би кожний крок звернений проти Туреччини, або Греції за ворожий акт супроти В. Британії. Свого роду пересторогу проголосять мабуть у четвер в англійському парляменті, але чи вона матиме характер односторонньої ґарантії, все залежатиме від дипльоматичних розмов, які перед тим відбудуться. Ґарантії для Туреччини і Греції означали би, що Англія втягнулась би відразу у всі ворожі кроки на східній частині Середземного моря.

У рямках італійсько-анґлійського порозуміння Мусоліні обіцяв, що на Середземному мєрі буде вдержане статус кво. Покищо найважнішою справою вважає Англія справу відкликання італійських частин з Еспанії.

ЗАСІДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ КАБІНЕТНОЇ РАДИ.

ПАРИЖ, ПАТ. Французька рада міністрів зібралася сьогодні в год. 16. і радила до год. 16.30. Про вислід нарад проголошено такий комунікат: Засідання ради міністрів, яке відбулося під проводом премієра Далядіє, було присвячене міжнародній ситуації. Рада міністрів заапробувала доручення, що їх видано в неділю після засідання міністрів народньої оборони.

ГЛЯДЯТЬ НА СЕРЕДЗЕМНЕ МОРЕ, АЛЕ ОЧЕЙ ІЗ БЕРЛІНА НЕ СПУСКАЮТЬ.

ПАРИЖ, ПАТ. Французька преса пильно займається подіями на Середземнім Морі, **одначе очей із Берліна вона не спускає.** Багато французьких журналістів підкреслюють, що головна небезпека для миру скривається не в дипльоматичній акції Риму, тільки Берліна. Паризькі часописи містять багато інформацій про військові розпорядки в Голяндії.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА ПОГРОЖУЄ АНҐЛІЇ.

„8 Ур Блят" пише, що Анґлія хоче поставити свої воєнні кораблі під воротами римської імперії. Якщо Анґлія обсадила би грецький острів Корфу, то Німеччина бачила б у тому **провокацію, яка в далекій мірі перейшла би провокаційні демонстрації.**

Польсько-німецькі взаємини в німецькій пресі.

„Франкфуртер Цайтунґ" із 7. ц. м. містить статтю, в якій аналізує польсько-німецькі взаємини на тлі польсько-англійського зближення. Автор стверджує, що Німеччина не має наміру нарушувати суверенности, або територіяльної інтеґральности Польщі. Між Польщею та Німеччиною існують проблеми, завдяки яким прийшло в 1934 р. до польсько-німецької умови. Тепер заіснували побоювання, що Польща втягнеться в анґлійську гру, яка не відповідає польським інтересам. Досі Польща не звязала собі зовсім рук на користь нового англійського приятеля. Тому теж тепер варт звернути увагу на внутрішні суперечности політики, що її тепер веде Анґлія. Той часопис вважає, що політичні взаємини таких держав, як Мадярщина й Румунія, заприязненими з державами осі та з якими Польща вдержує теж приязні взаємини, спричинюють великі труднощі в оцінці англійської політики на тих територіях. Якщо Польща заанґажувалась би, йдучи по англійській політичній лінії, то це було би односторонним аґресивним зворотом проти Німеччини.

Конституційні збори в Тірані.

ПАТ. подає з Риму, що завтра зберуться в Тірані Конституційні Збори, що їх скликала тимчасова адміністраційна Рада, яка кермує від кількох днів усіма урядовими справами Альбанії. На тих зборах сподіються [illegible] важних рішень, що до дальшої долі Альбанії.

Єжов остаточно зліквідований.

ВІДЕНЬ, УПС. Совітська преса повідомляє, що народній комісаріят водного транспорту поділено на два незалежні від себе комісаріяти: водного транспорту на морі і транспорту на ріках.

Слід замітити, що з тою зміною щезає з овиду б. шеф. ҐПУ Єжов, який минулого року в листопаді, коли його усунено зі становища комісаря внутрішніх справ, залишився ще комісарем водного транспорту. Тепер після реорганізації комісаріяту водного транспорту нема вже про Єжова ніякої згадки.

ПАТ повідомляє, що Єжов перебуває в лічниці з причини дуже поганого стану здоровля. Урядові кола не дають ніяких інформацій про Єжова.

Відмовили німцям концесію на верчення ропи.

З Джедди повідомляють, що савдійський уряд відмовив німецькому товариству концесії на нафтові верчення в Геджасі й над Перським заливом.

ТОВАРИСЬКІ СТРІЧІ.

ЛЬВІВ. 9. IV. Братислава — Погонь I Б 2:1 (0:1).
ЛЬВІВ. 10. IV. Братислава — Погонь 0:2 (0:1).
ЛЬВІВ. БСКРТ Будапешт — Лехія 6:1 (3:1).
ДРОГОБИЧ. Юнак — БСКРТ Спортгесілет 2:1 (1:1).
КАТОВИЦІ. Кішпешт — АКС 2:1 (2:0).
КАТОВИЦІ. Рух — Кішпешт 2:1 (1:0).
КРАКІВ. Електромош — Краковія 1:0 (1:0).
ВАРШАВА. Ґеданія — Варшавянка 3:1 (2:1).
КРАКІВ. Висла — Електромош 1:0 (1:0).

ЗОРЯ — СТЕП 6:0 (1:0).

Змагання за мистецтво Б-кляси між двома українськими суперниками покінчилися заслуженою, хоч трохи за високою перемогою Зорі. Перших 30 хвилин не вказувало на таку високу перемогу. Щойно друга половина гри зазначилася помітною перевагою Зорі, яка переважала противника у всіх лініях. Напад Зорі, який завжди є слабою точкою дружини, цим разом заграв зовсім поправно і вдоволяв як комбінаційною грою так і стрілами. Навіть Крушельницький, який не грішить скорістю і стартом до мяча, вчора вдоволяв вповні. В другій половині на лучнику випав він ліпше, як у першій на правім крилі. Загалом цілий напад предоставляв цим разом зіграну цілість. Поміч цим разом трохи слабша (особливо Даниленко), назагал виконала своє завдання вдоволяючо, не маючи при дуже слабім нападі Степу великої роботи. Оборона Зорі пересічна, Миськів слабший як на останньому метчу зі Зожею. Воротар Баддик чимраз певніший.

Дружина Степу — це збір 11-ох змагунів, які взаємно себе не розуміють, не є зі собою зіграні, а всі недостачі надроблюють великою амбіцією. Та мусять вони теж тямити, що при амбіції потрібні ще інші вальори, без яких ніяка футбольна дружина не може обійтись, а саме плянова комбінаційна гра, но і в останній хвилині рішальний стріл. Тих вальорів недостає Степові. В нападі Степу ще можливі Осипович і Верходай, Оглій і оба крайники: безнадійні. Також бічні помічники. Сам Тамцьо не міг вдержувати цілого нападу противника. Оборона непевна, воротар Гоцінш не завинив пропущених ворів.

Ворітами поділилися: Крушельницький 3 (в тім одні з карного), Ґарбачевський, Максимів і Баддик. Видців дуже мало. Суддював п. Гельпель, який уживав свого свистка за часто.

ЗМАГАННЯ НАШИХ МОЛОДШИХ ДРУЖИН.

ЖОВКВА, 11. IV. **УСТ. СТРІЛА—ҐВЯЗДА** (Львів) **1:2** (0:0). Перша цьогорічна товариська стріча жовківської Стріли із львівською жидівською дружиною, що виступила у скріпленому складі, випала для наших змагунів зовсім задовільно. Якби не знаменита оборона гостей, то вислід був би зовсім іншацій. Новий воротар Ґвязди ловив бравурно цілі десятки гарних стрілів грачів Стріли. Ввесь час перевага Стріли, безліч добрих позицій і тільки пехові слід приписати такий вислід змагань. У склад нашої дружини ввійшли 4 резервові грачі. Публики багато. Суддював добре п. Леськів. Ця перша весняна стріча повинна заохотити наших жовківських змагунів до солідної праці над собою, бо без труду і жертви лаврових вінців нема і не буде навіть у фатальній для Стріли ц-класі. **М. Бачний.**

Дрогобич. БЕТАР—ВАТРА 1:0 (1:0).
Товариські змагання Ватри з А-класовим Бетаром покінчилися скромною перемогою жидівської дружини.

Перемишль. СЯН II—ПОЛЬНА I Б 3:0 (2:0).
Товариські змагання.

Амбасадор Ліпський приїхав до Варшави.

Авас подає, що до Варшави прибув із Берліна польський амбасадор Ліпський, щоб зложити звіт із своєї останньої розмови з мін. Рібентропом.

ВИЇЗД МАДЯРСЬКИХ ДЕЛЕҐАТІВ НА ҐІТЛЕРІВСЬКІ РОКОВИНИ.

БУДАПЕШТ, ПАТ. На роковини 50-ліття уродин канцлера Ґітлера виїздить до Берліна мадярська делеґація у складі: міністер торговлі Кундер, міністр хліборобства Михайло Телекі, міністр без теки Ярош, б. премієри Дарані та Імреді та двох послів.

Запрошення на ґітлерівські паради до Берліна дістав теж і Чакі, одначе він не зможе виїхати до Берліна, тому, що одночасно виїзжає до Риму.

Бомба під німецькою амбасадою в Чіле

БУЕНОС АЙРЕС, ПАТ. Повідомляють тут зі Сантяго де Чіле, що незслідженні справники підложили під будинок німецької амбасади бомбу, яка вибухла в год. 2. уночі, спричинивши невеликі шкоди у входових дверях та у вікнах амбасади.

Париж погрожує Еспанії.

ПАРИЖ, 11. 4. ПАТ. До Парижа прибув сьогодні амбасадор Франції в Бурґосі маршал Петен, який відбув після приїзду нараду з мін. Бонне. Приїзд амбасадора Петена до Парижа пояснюють в політичних колах збільшеним зацікавленням Парижа еспанськими справами. Французькі політичні кола й преса не скривають свого збентеження настроями еспанських політичних кол. Нема двох думок, що начальною проблемою французько-еспанських взаємин є справа відкликання італійських частин з Еспанії. Сьогоднішній „Пті Журналь" заповідає навіть, що якщо Еспанія далі проволікатиме з полагодою тієї справи, то не є виключене, що французький та англійський уряд буде вимагати від Еспанії деяких ґарантій. Той часопис натякає, що могло б іти про обсадження еспанського Марока та острову Мінорка французькими частинами.

——о——

Частинна мобілізація Голяндії.

ГАҐА, ПАТ. З уваги на теперішню політичну ситуацію, яка може загрозити ріжними комплікаціями, голяндський уряд покликав сьогодні під зброю резервістів із частин оборони погранична.

РАДІОПРОМОВА ГОЛЯНДСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

Горяндський премієр **Коляйн** виголосив у радіо промову, **в якій оправдував мобілізаційні розпорядки Голяндії.** Голяндія хоче за всяку ціну вдержати невтральність при всіх нагодах і тому лиш поробила ріжні військові кроки на своїй границі. Всі ті розпорядки зовсім не доказують ще того, щоб Голяндії грозила яканебудь небезпека. Ці розпорядки слід уважати як засоби обережности і їх проголошено з уваги на загальну европейську ситуацію, та щоб успокоїти таким чином прилюдну опінію. **Голяндія рішена боронити незалежности держави і невтральности нетільки словами, але й чином. Тому теж треба було забезпечити кордони, щоб на випадок потреби можна було перевести мобілізацію.**

У звязку з відозвою королеви Вільгельміни, яка закликала нарід дозброїтися душевно й морально, студенти всіх голяндських університетів вислали до королеви манифест, **в якому заявили, що вони готові виконати всі прикази** королеви, що вона їх видасть для оборони незалежности Голяндії.

——о——

Яке буде становище Анґлії у справі ситуації на Середземнім морі.

У звязку з теперішньою ситуацією в Европі та зокрема у звязку з альбанськими подіями пише „Таймс", що англійський уряд вважав би кожний крок звернений проти Туреччини, або Греції за ворожий акт супроти В. Британії. Свого роду пересторогу проголосять мабуть у четвер в англійському парляменті, але чи вона матиме характер односторонньої ґарантії, все залежатиме від дипломатичних розмов, які перед тим відбудуться. Ґарантії для Туреччини і Греції означали би, що Англія втягнулась би відразу у всі ворожі кроки на східній частині Середземного моря.

У рямках італійсько-англійського порозуміння Мусоліні обіцяв, що на Середземному морі буде вдержане статус кво. Покищо найважнішою справою вважає Англія справу відкликання італійських частин з Еспанії.

ЗАСІДАННЯ АНҐЛІЙСЬКОЇ КАБІНЕТНОЇ РАДИ.

ПАРИЖ, ПАТ. Французька рада міністрів зібралася сьогодні в год. 16. і радила до год. 16.30. Про вислід нарад проголошено такий комунікат: Засідання ради міністрів, яке відбулося під проводом премієра Даладьє, було присвячене міжнародній ситуації. Рада міністрів заапробувала дорученя, що їх видано в неділю після засідання міністрів народньої оборони.

ГЛЯДЯТЬ НА СЕРЕДЗЕМНЕ МОРЕ, АЛЕ ОЧЕЙ ІЗ БЕРЛІНА НЕ СПУСКАЮТЬ.

ПАРИЖ, ПАТ. Французька преса пильно займається подіями на Середземнім Морі, **одначе очей із Берліна вона не спускає.** Багато французьких журналістів підкреслюють, що головна небезпека для миру скривається не в дипломатичній акції Риму, тільки Берліна. Паризькі часописи містять багато інформацій про військові розпорядки в Голяндії.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА ПОГРОЖУЄ АНҐЛІЇ.

„8 Ур Блят" пише, що Англія хоче поставити свої воєнні кораблі під воротами римської імперії. Якщо Англія обсадила би грецький острів Корфу, то Німеччина бачилаб у тому **провокацію, яка в далекій мірі перейшла би провокаційні демонстрації.**

Польсько-німецькі взаємини в німецькій пресі.

„Франкфуртер Цайтунґ" із 7. ц. м. містить статтю, в якій аналізує польсько-німецькі взаємини на тлі польсько-англійського зближення. Автор стверджує, що Німеччина не має наміру нарушувати суверенности, або територіяльної інтеґральности Польщі. Між Польщею та Німеччиною існують проблеми, завдяки яким прийшло в 1934 р. до польсько-німецької умови. Тепер заіснували побоювання, що Польща втягнеться в анґлійську гру, яка не відповідає польським інтересам. Досі Польща не звязала собі зовсім рук на користь нового англійського приятеля. Тому теж тепер варт звернути увагу на внутрішні суперечности політики, що її тепер веде Англія. Той часопис вважає, що Мадярщина й Румунія, заприязненими з державами осі та з якими Польща вдержує теж приязні взаємини, спричинюють великі труднощі в одній політиці англійської політики на тих територіях. Якщо Польща заанґажувалась би, йдучи по англійській політичній лінії, то це було би сторонньою агресивним зворотом проти Німеччини.

Конституційні збори в Тірані

ПАТ. подає з Риму, що завтра зберуться в Тірані Конституційні Збори, що їх скликала тимчасова адміністраційна Рада, яка кермує від кількох днів усіма урядовими справами Альбанії. На тих зборах сподіються зовсім важних рішень, що до дальшої долі Альбанії.

Єжов остаточно зліквідований.

ВІДЕНЬ, УПС. Совітська преса повідомляє, що народній комісаріят водного транспорту поділено на два незалежні від себе комісаріяти: водного транспорту на морі і транспорту на ріках.

Слід замітити, що з тою зміною щезає з обиду б. шеф. ГПУ Єжов, який минулого року в листопаді, коли його усунено зі становища комісаря внутрішніх справ, залишився ще комісаром водного транспорту. Тепер після реорганізації комісаріяту водного транспорту нема вже про Єжова ніякої згадки.

ПАТ повідомляє, що Єжов перебуває в лічниці з причини дуже поганого стану здоровля. Урядові кола не дають ніяких інформацій про Єжова.

Відмовили німцям концесію на верчення ропи.

З Джедди повідомляють, що саудійський уряд відмовив німецькому товариству концесії на нафтові верчення в Гедджасі й над Перським заливом.

НОВИНКИ

ЧЕТВЕР

13 КВІТЕНЬ

Ст. ст. 31. березня 1939.
Іпатія прп.,
Лат. Герменег.
Сонце: схід — 4.36, захід — 18.14.
Місяць: схід — 2.20, захід — 12.33.

Завтра: 14. квітня. Пятниця
Ст. ст. 1. квітня 1939.
Марії Єгипетської.
Лат. Юстина.
Сонце: схід — 4.34, захід — 18.15.
Місяць: схід — 2.46, захід — 13.35.

—o—

— **Христос Воскрес!** Рідні і Знайомим бажають Веселих Свят **Марія і Володимир Чичули,** лік.-дентист, Тернопіль, Пілсудського 15. — (Повище бажання прийшло до нас вже після видрукування святочного числа).

— **На поміч для ранених і скитальців з Карпатської України.** Українське Бюро в Льондоні звернулося до Міжнародного Червоного Хреста з проханням вислати негайну поміч для втікачів і ранених з Карпатської України. Міжнародний Червоний Хрест приобіцяв, що провірить положення і зробить усе, що буде уважати за потрібне. (Укбюро Льондон).

— **Концерт скрипака Юрія Криха.** В четвер 13. IV. ц. р. відбудеться заходом Союзу Українських Профес. Музик у Львові в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка в год. 20-тій (8. веч.) концерт відомого нашого скрипака Юрія Криха (при фортепяні Ірина Любчак-Крихова). В програмі поміж інших творів перше виконання у Львові Личаківської рапсодії на скрипку оп. 34 (не мішати з переробою фортепіянової 2-ої рапсодії „Думка-шумка") та скрипкові варіяції придніпрянського композитора Ю. Мейтуса. Незвичайно цінна програма повинна зацікавити найширші круги нашого музикального громадянства. Вступ за програмою. Дохід для дітей безробітних музи-

— **Вечір пісень Олени Дмитраш.** Заходом СУПРОМ-у відбудеться 16. квітня ц. р. в малій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка вечір пісень та оперових арій у виконанні оперової співачки Олени Дмитраш. Фортепіяновий супровід обняв д-р Нестор Нижанківський. Початок в год. 19. (7. веч.).

— **Протипольські авдиції.** Краківський „І. К. Ц." з 12. квітня 1939 ч. 100 пише: „Німецьке радіо у Глівіцах на Шлеську веде від якогось часу явно провокаційну протипольську пропаганду. Це радіо надає спеціяльну авдицію під назвою „Шлезіше Штунде". Спікер описує підчас авдиції брехливо і фальшиво здогадні кривди німців на Горішнім Шлеську. Ці здогадні кривди це арештування німців і ренегатів за явну протипольську пропаганду і за зневагу польського народу. Глівіцьке радіо представляє тих провокаторів мучениками німецької справи і взиває німців до дальших протипольських виступів. Підчас останньої „шлеської години" радіо обговорювало здогадні кривди німців з Рибніка. Спікер взивав німців, щоб запамятали собі прізвища тих поляків, які стягали німцям у Рибніку білі панчохи. Крім того спікер накликував до бойкоту польських льокалів, каварень і ресторанів і т. п. Далі спікер грозив тим полякам, які виступали проти німців у Рибніку, щоб не відважилися приїхати на Опольський Шлеськ. На закінчення „шлеської години" виступив німецький хор з Бельська."

— **Ред. Мацкевич вийшов з Берези Картуської.** В неділю 9. ц. м. на перший день Великодніх свят вийшов з Берези Картуської відомий польський публіцист, начальний редактор виленського „Слова" Станислав Мацкевич.

— **Вітос і Багінський вийшли з вязниці.** Прокуратор окружного суду у Кракові на прохання Вінкентія Вітоса звільнив його вже по 3-ох днях з вязниці на шестимісячну відпустку. В. Вітос вернувся на Великодні свята до свого родинного села Вежхославіце, де людовці витали його маніфестаційно. Одночасно з Вітосом покинув вязницю другий т. зв. берестейський вязень Казимир Багінський, який щойно минулого тижня вернувся з Чехословаччини і зголосився до прокуратури відсиджувати кару. І в цьому випадку по трьох днях прокуратор окружного суду у Варшаві звільнив на прохання Багінського на 6-місячну відпустку і Багінський 8. ц. м. пополудні покинув вязницю у Плоцьку.

— **Затроїлися вуджениною.** Родина приватного урядовця Владислава Ставського при вул. Замарстинівській у Львові затроїлася вуджениною підчас Великодних Свят. Каретка рятункового поготівля відвезла Владислава Ставського, його жінку та двоє дітей до шпиталю. Поліція шукає за мясарською крамницею, що продала несвіжу вудженину.

— **Пожежі у двох селах.** По виході з вязниці злодій Марко Романчук підпалив у кількох місцях своє родинне село Собіщину в повіті Сарни. Пожежа знищила половину села з живим і мертвим інвентарем. Поліція окружила хату Романчука і вбила його підчас облоги. У Дубрівці, пов. Городок пожежа знищила 11 господарств. Шкода сягає 30.000 зол.

— **Катастрофа в копальні.** В копальні „Боже Дари" в Костухній маса вугля присипала трьох робітників. По довшій рятунковій акції витягнули змасакроване тіло одного робітника і двох важко ранених вуглекопів, яких відвезли до шпиталю.

— **Трагічна суперечка.** Між робітниками Е. Невратом і Едвардом Ґайовським зі села Міоток дійшло до кровавої суперечки, підчас якої пяний Наврот ударив палицею свого противника по голові і його відвезли у непритомному стані до шпиталю, де Ґайовський помер. Поліція арештувала вбивника.

— **Вбивство на тлі заздрости.** Торговець горшками Мацошека з Гляйвіц заманив свою приятельку до свого помешкання і там підчас сварки на тлі заздрости убив її. По вбивстві Мацошек утік з Німеччини до Польщі, де скривався у свого брата в Катовицях. На прохання німецької поліції поліція в Катовицях арештувала вбивника і передала його німецькій владі.

— **Страшна смерть під звалищами скали.** В кантоні Гравбінден у Швайцарії відорвалося кілька скельних звалищ і засипали захоронку з 28 дітьми. По довшій рятунковій акції вдалося видобути зпід скальних звалищ 11 живих дітей і 5 трупів. Доля 12 дітей невідома.

— **Зудар двох кораблів і поїздів.** У кільонськім каналі зударився німецький пароплав „Бут" з данським кораблем „Аснальс", який затонув. Жертв у людях не було. На Филипинах зударилися два поїзди. Підчас катастрофи було ранених 40 осіб.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Субота, 13. квітня 1889.

ПРАЦІ УКРАЇНЦІВ В АКАДЕМІЇ НАУК У КРАКОВІ.

На засіданні антропольоґічної комісії повідомив секретар Академії д-р Коперніцький, що останніми часами надіслали між ін. з поля краєвої етнографії такі праці: П. Ів. Лещищак 63 пісень лемків з с. Біличчина горлицького повіту, п. Ів. Колесса, давніше представлену комісії і тепер наново впорядковану збірку народніх пісень з нотами до співу з села Ходвич стрийського повіту та опис народніх обрядів у тому селі; п. Ів. Франко рукопис з 1450 пословицями, дициціями, висказами і т. п., уложеними в поазбучнім порядку, що є дуже цінним причинком до етнографії русинів. Комісія заявила, що по змозі помістить ті праці у своїх виданнях.

СПАДЩИНА ЯКОВА ГОЛОВАЦЬКОГО.

Родина покійного розділила наукову спадщину по Як. Головацькім у такий спосіб: Російські книжки і журнали перейдуть до бібліотеки „Народнього Дому"; галицько-руські видання, майже в комплеті, віддадуть публичній імператорській бібліотеці у Петербурзі з тим застереженням, щоби уладити при тій бібліотеці галицько-руський відділ, що доповнявся би постійно дальшими галицькими виданнями; німецькі твори і в інших славянських мовах увійдуть до виленської публичної бібліотеки, якою завідував покійний; рукописи віддасть родина львівській Галицько-Руській Матиці.

ПРУСЬКИЙ ШЕЛОМ.

Люксембурґ, 13. квітня. Кн. Адольф дістав від цісарів австрійського і німецького дуже сердечні ґратуляційні телеграми. Викликало тут загальне невдоволення, що князь званся перший раз у пруському шеломі.

Театри.

Великий Театр.

Середа 12. 4. год. 7.30 „Маскарада".
Четвер 13. 4. год. 7.30 „День без брехні".
Пятниця 14. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".
Субота 15. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".

Театр Ріжнородностей.

Середа 12. 4. год. 7.30 „Авантура одної ночі".
Четвер 13. 4. год. 7.30 „Дзідзі".
Пятниця 14. 4. год. 7.30 „Дзідзі".
Субота 15. 4. год. 7.30 „Дзідзі".

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СУДОВА ВИШНЯ:
12. 4. За молдавський престіл
ГУСАКІВ:
13. 4. Дай серцю волю.
14. 4. Гетьман Полуботок.
15. 4. Невольник.
16. 4. За молдавський престіл
17. 4. Пісня Беskиду.

НОВИНКИ

ЧЕТВЕР

13
КВІТЕНЬ

От. ст. 31. березня 1939.
Іпатія прп.
Лат. Гермеґ.
Сонце: схід — 4.36, захід — 18.14.
Місяць: схід — 2.20, захід — 12.33.

Завтра: 14. квітня. Пятниця.
Ст. ст. 1. квітня 1939.
Марії Єгипетської.
Лат. Юстина.
Сонце: схід — 4.34, захід — 18.15.
Місяць: схід — 2.46, захід — 13.35.

—o—

— **Христос Воскрес!** Рідні і Знайомим бажають Веселих Свят **Марія і Володимир Чичули**, лік.-дентист, Тернопіль, Пілсудського 15. — (Побажання прийшло до нас вже після видрукування святочного числа).

— **На поміч для ранених і скитальців з Карпатської України.** Українське Бюро в Льондоні звернулося до Міжнародного Червоного Хреста з проханням вислати негайну поміч для втікачів і ранених з Карпатської України. Міжнародній Червоний Хрест приобіцяв, що провірить положення і зробить усе, що буде уважати за потрібне. (Укбюро Льондон).

— **Концерт скрипака Юрія Криха.** В четвер 13. IV. ц. р. відбудеться заходом Союзу Українських Профес. Музик у Львові в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка в год. 20-тій (8. веч.) концерт відомого нашого скрипака Юрія Криха (при фортепіяні Ірина Любчак-Крихова). В програмі поміж чужих творів перше виконання у Львові Лисенкової рапсодії на скрипку оп. 34 (не мішати з переробкою фортепіянової 2-ої рапсодії „Думка-Шумка") та скрипкові варіяції придніпрянського композитора Ю. Мейтуса. Незвичайно цінна програма повинна зацікавити найширші круги нашого музикального громадянства. Вступ за запрошенням. Дохід для дітей безробітних музика.

— **Вечір пісень Олени Дмитраш.** Заходом СУПРОМ-у відбудеться 16. квітня ц. р. в малій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка вечір пісень та оперових арій у виконанні оперової співачки Олени Дмитраш. Фортепіяновий супровід обняв д-р Нестор Нижанківський. Початок в год. 19. (7. веч.).

— **Протипольські авдиції.** Краківський „І. К. Ц." з 12. квітня 1939 ч. 100 пише: „Німецьке радіо у Ґлівіцах на Шлеську веде від якогось часу явно провокаційну протипольську пропаґанду. Це радіо надає спеціяльну авдицію під назвою „Шлезіше Штунде". Спікер описує підчас авдиції брехливо і фальшиво здогадні кривди німців на Горішнім Шлеську. Ці здогадні кривди це арештування німців і ренеґатів за явну протипольську пропаґанду і за зневагу польського народу. Ґлівіцьке радіо представляє тих провокаторів мучениками німецької справи і взиває німців до дальших протипольських виступів. Підчас останньої „шлеської години" радіо обговорювало здогадні кривди німців в Рибніка. Спікер взивав німців, щоб запамятали собі прізвища тих поляків, які стягали німцям у Рибніку білі панчохи. Крім того спікер накликував до бойкоту польських льокалів, каварень і ресторанів і т. п. Далі спікер грозив тим полякам, які виступали проти німців у Рибніку, щоб не відважилися приїхати на Опольський Шлеськ. На закінчення „шлеської години" виступив німецький хор з Бельська."

— **Ред. Мацкевич вийшов з Берези Картуської.** В неділю 9. ц. м. на перший день Великодних свят вийшов з Берези Картуської відомий польський публіцист, начальний редактор виленського „Слова" Станислав Мацкевич.

— **Вітос і Баґінський вийшли з вязниці.** Прокуратор окружного суду у Кракові на прохання Вінкентія Вітоса звільнив його вже по 3-ох днях з вязниці на шестимісячну відпустку. В. Вітос вернувся на Великодні свята до свого рідного села Вежхославіце, де людовці витали його маніфестаційно. Одночасно з Вітосом покинув вязницю другий т. зв. берестейський вязень Казимир Баґінський, який щойно минулого тижня вернувся з Чехословаччини і зголосився до прокуратури відсиджувати кару. І в цьому випадку по трьох днях прокуратор окружного суду у Варшаві звільнив на прохання Баґінського на 6-місячну відпустку і Баґінський 8. ц. м. пополудні покинув вязницю у Плоцьку.

— **Затроїлися вуджениною.** Родина приватного урядовця Владислава Ставського при вул. Замарстинівській у Львові затроїлася вуджениною підчас Великодних Свят. Каретка ратункового поготівля відвезла Владислава Ставського, його жінку та двоє дітей до шпиталю. Поліція шукає за мясарською крамницею, що продала несвіжу вудженину.

— **Пожежі у двох селах.** По виході з вязниці злодій Марко Романчук підпалив у кількох місцях своє родинне село Собіщину в повіті Сарни. Пожежа знищила половину села з живим і мертвим інвентарем. Поліція окружила хату Романчука і вбила його підчас облоги. У Дубрівці, пов. Городок пожежа знищила 11 господарств. Шкода сягає 30.000 зол.

— **Катастрофа в копальні.** В копальні „Боже Дари" в Костухній маса вугля присипала трьох робітників. По довшій ратунковій акції витягнули змасакроване тіло одного робітника і двох важко ранених вуглекопів, яких відвезли до шпиталю.

— **Траґічна суперечка.** Між робітниками Е. Навратом і Едвардом Гайовським зі села Мйоток дійшло до кровавої суперечки, підчас якої пяний Наврот ударив палицею свого противника по голові і його відвезли у непритомному стані до шпиталю, де Гайовський помер. Поліція арештувала вбивника.

— **Вбивство на тлі заздрости.** Торговець горшками Мацошека з Ґляйвіц заманив свою приятельку до свого помешкання і там підчас сварки на тлі заздрости убив її. По вбивстві Мацошек втік з Німеччини до Польщі, де скривався у свого брата в Катовицях. На прохання німецької поліції поліція в Катовицях арештувала вбивника і передала його німецькій владі.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Субота, 13. квітня 1889.

ПРАЦІ УКРАЇНЦІВ В АКАДЕМІЇ НАУК У КРАКОВІ.

На засіданні антропольогічної комісії повідомив секретар Академії д-р Коперніцький, що останніми часами надіслали між ін. з поля красвої етнографії такі праці: П. Ів. Лещацак 68 пісень лемків з с. Білична горлицького повіту, п. Ів. Колесса, давніше представлену комісії і тепер наново впорядковану збірку народніх пісень з нотами до співу з села Ходовичі стрийського повіту та опис народніх обрядів у тому селі; п. Ів. Франко рукопис з 1459 пословицями, дициями, висказами і т. п., уложеними в поазбучнім порядку, що є дуже цінним причинком до етнографії русинів. Комісія заявила, що по змозі помістить ті праці у своїх виданнях.

СПАДЩИНА ЯКОВА ГОЛОВАЦЬКОГО.

Родина покійного розділила наукову спадщину по Як. Головацькім у такий спосіб: Російські книжки і журнали перейдуть до бібліотеки „Народнього Дому"; галицько-руські видання, майже в комплеті, віддадуть публичній імператорській бібліотеці у Петербурзі з тим застереженням, щоби уладити при тій бібліотеці галицько-руський відділ, що доповнявся би постійно дальшими галицькими виданнями; німецькі твори і в інших славянських мовах увійдуть до виленської публичної бібліотеки, якою завідував покійний; рукописи віддасть родина львівській Галицько-Руській Матиці.

ПРУСЬКИЙ ШЕЛОМ.

Люксембург, 13. квітня. Кн. Адольф дістав від цісарів австрійського і німецького дуже сердечні ґратуляційні телеграми. Викликало тут загальне невдоволення, що князь зявився перший раз у пруському шеломі.

— **Страшна смерть під звалищами скали.** В кантоні Ґравбінден у Швайцарії відорвалося кілька скельних звалищ і засипали захоронку з 28 дітьми. По довшій ратунковій акції вдалося видобути зпід скальних звалищ 11 живих дітей і 5 трупів. Доля 12 дітей невідома.

— **Зудар двох кораблів і поїздів.** У кільонському каналі зударився німецький пароплав „Бут" з данським кораблем „Аснальс", який затонув. Жертв у людях не було. На Филипинах зударилися два поїзди. Підчас катастрофи було ранених 40 осіб.

Театри.

Великий Театр.

Середа 12. 4. год. 7.30 „Маскарада".
Четвер 13. 4. год. 7.30 „День без брехні".
Пятниця 14. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантиппи".
Субота 15. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантиппи".

Театр Ріжнородностей.

Середа 12. 4. год. 7.30 „Авантура одної ночі".
Четвер 13. 4. год. 7.30 „Двійні".
Пятниця 14. 4. год. 7.30 „Двійні".
Субота 15. 4. год. 7.30 „Двійні".

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СУДОВА ВИШНЯ:
12. 4. За молдавський престіл
ГУСАКІВ:
13. 4. Дай серцю волю.
14. 4. Гетьман Полуботок.
15. 4. Невольник.
16. 4. За молдавський престіл
17. 4. Після Весілля.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ДРОГОБИЧ:

12. 4. Люди на краю.
13. 4. Хам.

КІНА.

АМПІР: „Хвилина сповуся“.
АПОЛЬО: „Встань і борися!“ (Роберт Тейльор, Волес Бері).
АТЛЯНТИК: „Право проф. Ліндсея“ (Едвард Робінсон).
БАЙКА: „Іх ексцеленція шофер“ і кольорова ґротеска.
БАЛТИК: „Вязниця без крат“.
ВАНДА: „Роза“ на осн. Жеромського, „Парада зірок Варшави“.
ҐРАЖИНА: „Християнина брехня“.
ЕВРОПА: „Ґунґа-Дін“.
КАСІНО: „Великий вальс“ із Люізою Райнер.
КОПЕРНИК: „Доктор Мурек“.
МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері“.
МЕТРО: „Професор Вільчур“.
МІРАЖ: „Фльоріян“ на осн. Родзевичівни.
МУЗА: „Марія Антоанета“.
ПАКС: „Пригоди Томи Соера“.
ПАЛЯС: „Волоцюги“ (Щепко й Тонько).
ПАТРІЯ: „Бурлака над Волгою“.
РАЙ: „Забута мельодія.
РІЯЛЬТО: „Молодий ліс“.
РОКСІ: „Границя“.
СВІТ: „Гайді“, „Жертви великого міста“.
СВЯТОВИД: „Король бандитів“, „Лет очайдухів“.
СТИЛЕВЕ: „Панї та ковбой“.
ТОН: „Соловейко“ (Шерлі Темпль), „Астрольоґ“.
УТІХА: „Проклятий скарб“ і ревія.
ХИМЕРА: „Напов“ з Ерною Зак.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Севіля, Ґранада, Кадикс, Кордова, Херес“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 12. квітня 1939.

7.00 Ранішній деннк, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для наймолодших, оповідання, пісеньки, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Симф. музика з пл. 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра 15.00 Для молоді: Концерт славних композиторів, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Про фахову освіту хлопячої молоді, 16.35 Спів. ресітал Ол. Карпінської, сопран, форт., 17.00 „Полковник Бартель де Веденталь“ відчит, 17.15 Камер. концерт, орх., скрипка, обой, 18.00 Біжучі вістки, 18.05 Для дітей: „Швець Копитко та Катур Квак“ на осн. Макушинського, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Чи змагання вибитися суспільно це добра або зла прикмета, 19.00 Розр. концерт, орх., пісеньки, ґітари; у перерві в год. 19.15 Говорена повість, 20.35 Веч. денник, метерольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Серед мадярських поетів, авд., 21.50 Бразилійські пісні, 22.25 Танк. музика з пл., 22.55 Огляд преси, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 13. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для вселюдних шкіл: Чим Паденевський завоював світ, 11.25 Штравсові вальси, хор, симф. орх., пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Концерт Іжівань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Треба бути ввічливим, гутірка Старого Доктора для молоді, 15.15 Клопоти та ради: Тета з провінції, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 За хлібом, відчит для сільської молоді, 16.40 Шуман: Карнавал, форт., 17.10 Життя приготовлене: Гритвісон, 18.00 Біжучі вістки, 18.06 Для села: гутірка, оркестра манд., 18.30 Оповідання про Монюшка: сопран, смичк. квартет, хор, 19.20 Говорена повість, 19.35 Розр. концерт, орх., вок. ансамбль, тріо акордеоністів, форт., 20.35 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, евент. комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 Сатирично обичаєва авд. Ст. Василевського, 21.45 Спортові вістки, 21.50 Музика з пл., 22.00 Розбудова Львова: Трамваї чи автобуси, 22.15 Фільм. огляд, 22.25 Відор: Фінал із VIII Симфонії, пл., 22.35 Літер. вечір: Перше галицьке літер. т-во, 22.55 Ост. вістки, 23.05—23.55 Концерт: віол., форт., скр., фагот, органи, альтівка.

Пятниця, 14. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл. 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: гутірка, ради, музика, 11.00 Для шкіл: Великдень краківських учнів у старовину, 11.25 Невідомі пісенькарі, 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Форт. ресітал Р. Савицького, у програмі: В. Барвінський,** 14.30 „На провесні“ Ст. Жеромського, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Муз. загадки для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Орх., 16.00 Полудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорами, 16.35 Словно-муз. авд., хор, форт., 17.05 Дороги в давнину, 17.20 Квартетові мініятури у смичк. квартеті, 17.45 Гутірка зі слухачами, 18.00 Розпізнавання пелут у звірят, 18.10 Музика з пл., 18.20 Льокальні авд., 18.30 Театр Уяви: „Радзивіл у гостині“, 19.15 Нар. капеля, 20.35 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Остання подорож милого Кая, 21.20 Симф. концерт, 22.10 Плита за плитою, 22.55 Програмова резерва, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 12. квітня 1939.

БЕРЛІН 19.00, 19.45 21.00 Музика, БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Нар. пісні, 22.15 Скрипка, БУДАПЕШТ 17.10 Скрипка, 18.10 Форт., 21.10 Концерт, 22.35 Джез, у перерві комунікати в ріжних мовах, ВІДЕНЬ 18.20 Пісні і форт. музика, **19.50 Українські вістки,** 20.10 Орх., хор, 22.30 Розр. концерт, орх., сопр., тенор, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 21.00 З далекого світа, репортажі, 22.30 Музика, МІЛЯНО 20.30 Легка і танк. музика, 22.30 Концерт, РАДІО ПАРІ 19.25 Скрипка, 20.45 Форт., 21.30 Концерт, РИМ 21.00 „Нерон“ оп. Ар. Боїта, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 18.45 Форт., 19.15 „Фавст“ оп. Гунода, 22.10 Танки.

Четвер, 13. квітня 1939.

БЕРЛІН 19.00 Оперетові мельодії, 20.10 Танк. музика, БІЛГОРОД 18.00 Нар. пісні, 21.30 Спів, БУДАПЕШТ 18.15 Циг. музика, 20.00 Хор, 22.40 Комунікати, ВІДЕНЬ 16.00 Танки всього світа, 18.35 19.00 Нар. музика, **19.50 Українські вістки,** 20.10 З опер, 22.50 Легка і танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.30 Форт. 19.15 Альт, форт., барит., 20.40 Орх. концерт, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 20.30 Розр. музика, 21.00 „Льоенґрін“ оп. Ваґнера, МІНХЕН 20.10 „Гаспароне“ оп. Міллєкера, РАДІО ПАРІ 18.06 Камер. музика, 20.00 (після комунікату) Легка музика, 21.30 Симф. концерт, РАДІО РОМАНІЯ 19.15 Спів, РИМ 20.30 Розр. музика, 22.30 Віол., СОФІЯ 17.30 Популярна музика, 17.45 Легка музика, 22.00 Легка і танк. музика.

Пятниця, 14. квітня 1939.

БЕРЛІН 17.00 Чеські, моравські та судетські пісні, 18.00 Нар. і танк. мельодії, 20.10 Орх. Концерт, скр., віол., БІЛГОРОД 20.00 Опера, БУДАПЕШТ 19.30 Опера, 22.40 Комунікати в ріжних мовах, БЕРОМІНСТЕР 21.30 Швайцарські нар. мельодії, ВІДЕНЬ 16.00 Популярний концерт, 18.45 Розр. музика, **19.50 Українські вістки,** ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.20 Пісні, 20.10 Форт. концерт б-дур Брамса ДРОЙТВІЧ 20.30 Промова арх. Руквельта, МІЛЯНО 20.30 22.30 Розр. музика, 21.00 Симф. концерт, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.15 Форт., РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 Оперета, СОФІЯ 17.30 Віол. і орх., 18.15 Популярна музика, 19.00 Форт., 19.30 „Риґолетто“ оп. Верді, ШТУТҐАРТ 19.10 „Продана наречена“ оп. Сметани.

ОПОВІСТКА.

Замість святочних побажань, зложили Стефа і о. Володимир Тарнавські, Жовків зол. 5 на Рідну Школу; Інж. Роман і Стефанія Барвінські, Львів, зол. 5 на Найбідніших.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło“, Lwów, Ruska 18.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Руська 18.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ДРОГОБИЧ:

12. 4. Люди на кризі.

13. 4. Хам.

КІНА.

АМПІР: „Хвилева спокуса“.

АПОЛЬО: „Встань і борися!“ (Роберт Тейльор, Волес Бері).

АТЛЯНТИК: „Право проф. Ліндсея“ (Едвард Робінсон).

БАЙКА: „Їх ексцеленція шофер“ і кольорова гротеска.

БАЛТИК: „Вязниця без крат“.

ВАНДА: „Роза“ на осн. Жеромського, „Парада зірок Варшави“.

ҐРАЖИНА: „Християнина брезаль“.

ЕВРОПА: „Гунга-Дін“.

КАСІНО: „Великий вальс“ із Люізою Райнер.

КОПЕРНИК: „Доктор Мурек“.

МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері“.

МЕТРО: „Професор Вільчур“.

МІРАЖ: „Фльоріян“ на осн. Родзевичівни.

МУЗА: „Марія Антоанета“.

ПАКС: „Пригоди Томи Соєра“.

ПАЛЯС: „Волоцюги“ (Щепко й Тонько).

ПАТРІЯ: „Бурлака знад Волги“.

РАЙ: „Забута мельодія.

РІЯЛЬТО: „Молодий ліс“.

РОКСІ: „Границя“.

СВІТ: „Гайді“, „Жертви великого міста“.

СВЯТОВИД: „Король бандитів“, „Лет шайдухів“.

СТИЛЕВЕ: „Пані та ковбой“.

ТОН: „Соловейко“ (Шерлі Темпль), „Астрольог“.

УТІХА: „Проклятий скарб“ і ревія.

ХИМЕРА: „Навов“ з Ерною Зак.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Севіля, Гранада, Кадикс, Кордова, Херес“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 12. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для наймолодших, оповідання, пісеньки, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Симф. музика з пл. 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра 15.00 Для молоді: Концерт славних композиторів, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Про фахову освіту хлопячої молоді, 16.35 Спів. ресітал Ол. Карвінської, сопран, форт., 17.00 „Полковник Бартель де Веденталь“ відчит, 17.15 Камер. концерт, орх., скрипка, обой, 18.00 Біжучі вістки, 18.05 Для дітей: „Швець Копитко та Качур Квак“ на осн. Малушинського, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Чи змагання виб'ється суспільно не добре або зла прикмета, 19.00 Розр. концерт, орх., пісеньки, гітара; у перерві в год. 19.15 Говорена повість, 20.35 Веч. денник, метерольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Серед мадярських поетів, авд., 21.50 Бразилійські пісні, 22.25 Танц. музика з пл., 22.55 Огляд преси, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 13. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для всенародних шкіл: Чим Падеревський звоював світ, 11.25 Штравсові вальси, хор, симф. орх., пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Концерт Заязди, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Треба бути психольогом, гутірка Старого Доктора для молоді, 15.15 Клопоти та ради: Тета з провінції, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 За хлібом, відчит для сільськоі молоді, 16.40 Шуман: Карнавал, форт., 17.10 Життя пристаней: Ґритвілен, 18.00 Біжучі вістки, 18.05 Для села: гутірка, оркестра манд., 18.30 Оповідання про Монюшка: сопран, смичк. квартет, хор, 19.20 Говорена повість, 19.35 Розр. концерт, орх., вок. ансамбль, тріо ксильофоністів, форт., 20.35 Веч. денник, метерольоґ. вістки, спорт, комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 Сатирично обичаєва авд. Ст. Василевського, 21.45 Спортові вістки, 21.50 Музика з пл., 22.00 Розбудова Львова: Трамваї чи автобуси, 22.15 Фільм. огляд, 22.25 Відор: Фінал із VIII Симфонії, пл., 22.35 Літер. вечір: Перше галицьке літер. т-во, 22.55 Ост. вістки, 23.05—23.55 Концерт: віол., форт., скр., фагот, органи, альтівка.

Пятниця, 14. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл. 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: гутірка, ради, музика, 11.00 Для шкіл: Великдень краківських учнів у старовину, 11.25 Невідомі пісенькарі, 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Форт. ресітал Р. Савицького, у програмі: В. Барвінський,** 14.30 „На провесні“ Ст. Жеромського, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Муз. загадки для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Орх., 16.00 Полудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.35 Словно-муз. авд., хор, форт., 17.05 Дороги в давнину, 17.20 Квартетові мініятури у смичк. квартеті, 17.45 Гутірка зі слухачами, 18.00 Розпізнавання недуг у звірят, 18.10 Музика з пл., 18.20 Льокальні авд., 18.30 Театр Уяви: „Радзивіл у гостині“, 19.15 Нар. капеля, 20.35 Веч. денник, метерольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Остання подорож милого Кая, 21.20 Симф. концерт, 22.10 Плита за плитою, 22.55 Програмова резерва, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 12. квітня 1939.

БЕРЛІН 19.00, 19.45 21.00 Музика, БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Нар. пісні, 22.15 Скрипка, БУДАПЕШТ 17.10 Скрипка, 18.10 Форт., 21.10 Концерт, 22.35 Джез, у перерві комунікати в різних мовах, ВІДЕНЬ 18.20 Пісні і форт. музика, **19.50 Українські вістки,** 20.10 Орх., хор, 22.20 Розр. концерт, орх., сопр., тенор, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 21.00 З далекого світа, репортажі, 22.30 Музика, МІЛЯНО 20.30 Легка і танц. музика, 22.30 Концерт, РАДІО ПАРІ 19.25 Скрипка, 20.45 Форт., 21.30 Концерт, РИМ 21.00 „Нерон“ оп. Ар. Бойта, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 18.45 Форт., 19.15 „Фавст“ оп. Гунода, 22.10 Танки.

Четвер, 13. квітня 1939.

БЕРЛІН 19.00 Оперетові мельодії, 20.10 Танц. музика, БІЛГОРОД 18.00 Нар. пісні, 21.30 Спів, БУДАПЕШТ 18.15 Циг. музика, 20.00 Хор, 22.40 Комунікати, ВІДЕНЬ 16.00 Танки всього світа, 18.35 19.00 Нар. музика, **19.50 Українські вістки,** 20.10 З опер, 22.50 Легка і танц. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.30 Форт. 19.15 Альт, форт., барит., 20.40 Орх. концерт, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 20.30 Розр. музика, 21.00 „Льоенґрін“ оп. Вагнера, МІНХЕН 20.10 „Гаспароне“ оп. Мілєкера, РАДІО ПАРІ 18.00 Камер. музика, 20.00 (після комунікату) Легка музика, 21.30 Симф. концерт, РАДІО РОМАНІЯ 19.15 Спів, РИМ 20.30 Розр. музика, 22.30 Віол., СОФІЯ 17.30 Популярна музика, 17.45 Легка музика, 22.00 Легка і танц. музика.

Пятниця, 14. квітня 1939.

БЕРЛІН 17.00 Чеські, моравські та судетські пісні, 18.00 Нар. і танц. мельодії, 20.10 Орх. Концерт, скр., віол., БІЛГОРОД 20.00 Опера, БУДАПЕШТ 19.30 Опера, 22.40 Комунікати в різних мовах, БЕРОМІНСТЕР 21.30 Швайцарські нар. мельодії, ВІДЕНЬ 16.00 Популярний концерт, 18.45 Розр. музика, **19.50 Українські вістки**, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.20 Пісні, 20.10 Форт. концерт б-дур Брамса ДРОЙТВІЧ 20.30 Промова през. Рузвельта, МІЛЯНО 20.30 22.20 Розр. музика, 21.00 Симф. концерт, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.15 Форт., РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00 Оперета, СОФІЯ 17.30 Військ. орх., 18.15 Популярна музика, 19.00 Форт., 19.30 „Ріґолетто“ оп. Верді, ШТУТҐАРТ 19.10 „Продана наречена“ оп. Сметани.

ОПОВІСТКА.

Замість святочних побажань, зложили Стефа і о. Володимир Тарнавські, Жовчів зол. 5 на Рідну Школу; Інж. Роман і Стефанія Барвінські, Львів, зол. 5 на Найбідніших.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“ Львів Ринок 10